

Wymagania edukacyjne z biologii dla klasy 6

Dział	Temat	Poziom wymagań				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
I. Świat zwierząt	1. W królestwie zwierząt	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia wspólne cechy zwierząt wyjaśnia, czym różnią się zwierzęta kręgowce od bezkręgowych 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia poziomy organizacji ciała zwierząt podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia <i>komórka, tkanka, narząd, układ narządów, organizm</i> na podstawie podręcznika przyporządkowuje podane zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bezkręgowce i kręgowce charakteryzuje pokrycie ciała bezkręgowców i kręgowców podaje przykłady szkieletów bezkręgowców 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje stopniowo komplikującą się budowę ciała zwierząt na podstawie opisu przyporządkowuje zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej
	2. Tkanki: nabłonkowa, mięśniowa i nerwowa	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest tkanka wymienia podstawowe rodzaje tkanek zwierzęcych przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze funkcje wskazanej tkanki zwierzęcej opisuje budowę wskazanej tkanki przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> określa miejsca występowania w organizmie omawianych tkanek samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy pomocy nauczyciela rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje budowę poszczególnych tkanek zwierzęcych rozpoznaje na ilustracji rodzaje tkanek zwierzęcych omawia budowę i sposób funkcjonowania tkanki mięśniowej samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji analizuje budowę tkanek zwierzęcych wykazuje związek istniejący między budową tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych wykonuje z dowolnego materiału model wybranej tkanki zwierzęcej
	3. Tkanka łączna	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje tkanki łącznej wymienia składniki krwi przy pomocy nauczyciela przeprowadza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje rozmieszczenie omawianych tkanek w organizmie opisuje składniki krwi przy niewielkiej pomocy nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zróżnicowanie w budowie tkanki łącznej omawia funkcje składników krwi samodzielnie przeprowadza 	<ul style="list-style-type: none"> omawia właściwości i funkcje tkanki kostnej, chrzęstnej i tłuszczowej charakteryzuje rolę poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową elementów krwi a pełnionymi przez nie funkcjami wykonuje mapę mentalną dotyczącą

		obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem	przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem	obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki	składników morfotycznych krwi <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki 	związku między budową poszczególnych tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje oraz opisuje elementy tkanki widziane pod mikroskopem
	4. Parzydełkowce – najprostsze zwierzęta tkankowe	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsce występowania parzydełkowców • rozpoznaje na ilustracji parzydełkowca wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy budowy parzydełkowców • wyjaśnia, na czym polega rola parzydełek 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę oraz tryb życia polipa i meduzy • rozpoznaje wybrane gatunki parzydełkowców 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wskazane czynności życiowe parzydełkowców • ocenia znaczenie parzydełkowców w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek istniejący między budową parzydełkowców a środowiskiem ich życia • przedstawia tabelę, w której porównuje polipa z meduzą • wykonuje model parzydełkowca
	5. Płazińce – zwierzęta, które mają nitkowate ciało	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsce występowania płazińców • rozpoznaje na ilustracji tasiemca 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na ilustracji elementy budowy tasiemca • wskazuje drogi inwazji tasiemca do organizmu • wskazuje na schemacie cyklu rozwojowego tasiemca żywiciela pośredniego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przystosowanie tasiemca do pasożytniczego trybu życia • charakteryzuje znaczenie płazińców • omawia rolę żywiciela pośredniego i ostatecznego w cyklu rozwojowym tasiemca 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wskazane czynności życiowe płazińców • omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się tasiemcem 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywołanymi przez płazińce • ocenia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka
	6. Nicienie – zwierzęta, które	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środowisko życia nicieni 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje charakterystyczne cechy nicieni 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje drogi inwazji nicieni do organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje objawy chorób 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje możliwości zakażenia się chorobami

II. Od parzydełkowców do pierścienic	mają nitkowate ciało	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji nicienie wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę zewnętrzną nicieni wymienia choroby wywołane przez nicienie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega „choroba brudnych rąk” 	<p>wywołanych przez nicienie</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie profilaktyki 	<p>wywoływanych przez nicienie</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację multimedialną na temat chorób wywołanych przez nicienie charakteryzuje znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka
	7. Pierścienice – zwierzęta zbudowane z segmentów	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje pierścienice wśród innych zwierząt wskazuje środowisko życia pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne budowy zewnętrznej pierścienic wyjaśnia znaczenie szczecinek 	<ul style="list-style-type: none"> omawia środowisko i tryb życia nereidy oraz pijawki na żywym okazie dżdżownicy lub na ilustracji wskazuje siodełko i wyjaśnia jego rolę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przystosowania pijawki do pasożytniczego trybu życia charakteryzuje wskazane czynności życiowe pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> zakłada hodowlę dżdżownic, wskazując, jak zwierzęta te przyczyniają się do poprawy struktury gleby ocenia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka
	8. Cechy stawonogów	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje stawonogi wśród innych zwierząt wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki jako zwierzęta należące do stawonogów wymienia główne części ciała poszczególnych grup stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia miejsca bytowania stawonogów rozróżnia wśród stawonogów skorupiaki, owady i pajęczaki 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje różnorodność miejsc bytowania stawonogów przedstawia kryteria podziału stawonogów na skorupiaki, owady i pajęczaki opisuje funkcje odnoży stawonogów wyjaśnia, czym jest oskórek 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wskazane czynności życiowe stawonogów omawia cechy umożliwiające rozpoznanie skorupiaków, owadów i pajęczaków wymienia cechy adaptacyjne wskazanej grupy stawonogów wyjaśnia, czym jest oko złożone 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnorodność budowy ciała stawonogów oraz ich trybu życia, wykazując jednocześnie ich cechy wspólne analizuje cechy adaptacyjne stawonogów, umożliwiające im opanowanie różnych środowisk
	9. Skorupiaki – stawonogi, które mają twarde pancerz	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne części ciała skorupiaków wskazuje środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cztery grupy skorupiaków 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa poszczególne części ciała u raka stawowego 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między budową skorupiaków a środowiskiem ich życia 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka

		występowania skorupiaków <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje skorupiaki wśród innych stawonogów 				
III. Stawonogi i mięczaki	10. Owady – stawonogi zdolne do lotu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy budowy zewnętrznej owadów wylicza środowiska życia owadów rozpoznaje owady wśród innych stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy budowy wybranych gatunków owadów na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> na kilku przykładach omawia różnice w budowie owadów oraz ich przystosowania do życia w różnych środowiskach na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową odnóży owadów a środowiskiem ich życia na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę narządów gębowych owadów i wykazuje jej związek z pobieranym pokarmem
	11. Pajęczaki – stawonogi, które mają cztery pary odnóży	<ul style="list-style-type: none"> wymienia środowiska występowania pajęczaków rozpoznaje pajęczaki wśród innych stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków omawia sposób odżywiania się pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie cech budowy zewnętrznej pajęczaków przyporządkowuje konkretne okazy do odpowiednich gatunków na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposoby odżywiania się pajęczaków na przykładzie wybranych przedstawicieli charakteryzuje odnoża pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka analizuje elementy budowy zewnętrznej pajęczaków i wykazuje ich przystosowania do środowiska życia
	12. Mięczaki – zwierzęta, które mają muszlę	<ul style="list-style-type: none"> wymienia miejsca występowania mięczaków wskazuje na ilustracji elementy budowy ślimaka 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę zewnętrzną mięczaków wskazuje na ilustracjach elementy budowy mięczaków 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe mięczaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje różnice w budowie ślimaków, małży i głowonogów omawia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji gatunki ślimaków konstruuje tabelę, w której porównuje trzy grupy mięczaków
	13. Ryby – kręgowce środowisk wodnych	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wodę jako środowisko życia ryb 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji omawia 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega zmiennocieplność ryb 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przystosowania ryb w budowie zewnętrznej i

IV. Kręgowce zmiennocieplne		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje ryby wśród innych zwierząt kręgowych 	budowę zewnętrzną ryb <ul style="list-style-type: none"> nazywa i wskazuje położenie płetw opisuje proces wymiany gazowej u ryb 	edukacyjnego omawia czynności życiowe ryb <ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje wskazany organizm do ryb na podstawie znajomości ich cech charakterystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób rozmnażania ryb, wyjaśniając, czym jest tarło 	czynnościach życiowych do życia w wodzie
	14. Przegląd i znaczenie ryb	<ul style="list-style-type: none"> określa kształty ciała ryb w zależności od różnych miejsc ich występowania 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zdobywania pokarmu przez ryby wyjaśnia, czym jest łańcuch pokarmowy i plankton 	<ul style="list-style-type: none"> kilkoma przykładami ilustruje strategie zdobywania pokarmu przez ryby 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową ryb a miejscem ich bytowania
	15. Płazy – kręgowce środowisk wodno-łądowych	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowisko życia płazów wymienia części ciała płazów 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną płaza wymienia stadia rozwojowe żaby 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie omawia wybrane czynności życiowe płazów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cykl rozwojowy żaby i wykazuje jego związek z życiem w wodzie i na lądzie rozpoznaje przedstawicieli płazów, wskazując na ich charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób przebiega wymiana gazowa u płazów, wykazując związek z ich życiem w dwóch środowiskach wykazuje związek istniejący między trybem życia płazów a ich zmiennocieplnością
	16. Przegląd i znaczenie płazów	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji płazy ogoniaste, bezogonowe i bezogonowe 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady płazów żyjących w Polsce wymienia główne zagrożenia dla płazów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji płazy ogoniaste, bezogonowe i bezogonowe omawia główne zagrożenia dla płazów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje płazy ogoniaste, bezogonowe i bezogonowe wskazuje sposoby ochrony płazów 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka wykonuje portfolio lub prezentację multimedialną na temat płazów żyjących w Polsce
	17. Gady – kręgowce, które opanowały ląd	<ul style="list-style-type: none"> wymienia środowiska życia gadów omawia budowę zewnętrzną gadów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek istniejący między występowaniem gadów a ich zmiennocieplnością rozpoznaje gady wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przystosowania gadów do życia na lądzie omawia tryb życia gadów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rozmnażanie i rozwój gadów analizuje przebieg wymiany gazowej u gadów 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje pokrycie ciała gadów w kontekście ochrony przed utratą wody wykazuje związek między sposobem rozmnażania gadów a środowiskiem ich życia

	18. Przegląd i znaczenie gadów	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji jaszczurki, krokodyle, węże i żółwie 	<ul style="list-style-type: none"> określa środowiska życia gadów podaje przyczyny zmniejszania się populacji gadów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposoby zdobywania pokarmu przez gady wskazuje sposoby ochrony gadów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje gady występujące w Polsce wyjaśnia przyczyny wymierania gadów i podaje sposoby zapobiegania zmniejszaniu się ich populacji 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka wykonuje portfolio lub prezentację multimedialną na temat gadów żyjących w Polsce
V. Kręgowce stałocieplne	19. Ptaki – kręgowce zdolne do lotu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków na żywym okazie lub na ilustracji wskazuje cechy budowy ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje piór wymienia elementy budowy jaja wskazuje ptaki jako zwierzęta stałocieplne rozpoznaje ptaki wśród innych zwierząt, wskazując ich charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przystosowania ptaków do lotu omawia budowę piór wyjaśnia proces rozmnażania i rozwój ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę piór ptaków w związku z pełnioną przez nie funkcją wykazuje związek istniejący między wymianą gazową a umiejętnością latania ptaków wyjaśnia proces rozmnażania i rozwoju ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między przebiegiem wymiany gazowej a przystosowaniem ptaków do lotu na ilustracji lub podczas obserwacji w terenie rozpoznaje gatunki ptaków zamieszkujących najbliższą okolicę
	20. Przegląd i znaczenie ptaków	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady ptaków żyjących w różnych środowiskach 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia pozytywne znaczenie ptaków w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka wskazuje zagrożenia dla ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między wielkością i kształtem dziobów ptaków a rodzajem spożywanego przez nie pokarmu omawia sposoby ochrony ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między stałocieplnością ptaków a środowiskiem i trybem ich życia korzysta z klucza do oznaczania popularnych gatunków ptaków
	21. Ssaki – kręgowce, które karmią młode mlekiem	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska występowania ssaków na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zróżnicowanie siedlisk zajmowanych przez ssaki określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne wymienia wytwory skóry ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> na ilustracji lub na żywym obiekcie wskazuje cechy charakterystyczne i wspólne dla ssaków wyjaśnia, że budowa skóry ssaków ma związek z 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przystosowania ssaków do różnych środowisk życia charakteryzuje opiekę nad potomstwem u ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje związek zachodzący między wymianą gazową ssaków a zróżnicowanymi środowiskami ich występowania i ich życiową aktywnością

				<p>utrzymywaniem przez nie stałocieplności</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia proces rozmnażania i rozwój ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje wytwory skóry ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcje skóry w aspekcie różnorodności siedlisk zajmowanych przez ssaki
	22. Przegląd i znaczenie ssaków	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przystosowania ssaków do zróżnicowanych środowisk ich bytowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między budową morfologiczną ssaków a zajmowanym przez nie siedliskiem • nazywa wskazane zęby ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zęby ssaków i wyjaśnia ich funkcje • wyjaśnia znaczenie ssaków dla przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie ssaków dla człowieka • wymienia zagrożenia dla ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zagrożenia ssaków i wskazuje sposoby ich ochrony • wykazuje przynależność człowieka do ssaków

Wymagania edukacyjne z geografii na poszczególne oceny klasa 6

Wymagania na poszczególne oceny

na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
2	3	4	5	6
1. Współrzędne geograficzne				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy południków i równoleżników podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>długość geograficzna, szerokość geograficzna</i> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozciągłość południkowa, rozciągłość równoleżnikowa</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie matematycznogeograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS
2. Ruchy Ziemi				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalej wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi wyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i> określa czas trwania ruchu obrotowego demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa</i> podaje różnicę między gwiazdą a planetą wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji omawia przebieg linii zmiany daty przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę Układu Słonecznego wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnej i nocy polarnej charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a takimi zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka i przyrody, występowanie stref czasowych określa czas strefowy na podstawie mapy stref czasowych wykazuje związek między położeniem geograficznym obszaru a wysokością górowania Słońca wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi
3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie Europy na mapie świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ działalności lądolodu na ukształtowanie północnej części

<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego podaje liczbę państw Europy wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia wymienia starzejące się kraje Europy wymienia grupy ludów zamieszkujących Europę na podstawie mapy tematycznej wymienia główne języki i religie występujące w Europie wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy wymienia największe kraje geograficzne Europy i wskazuje je na mapie opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lawa, bazalt</i> przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresów charakteryzuje zróżnicowanie językowe ludności Europy na podstawie mapy tematycznej wymienia przyczyny migracji Ludności wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie wymienia cechy krajobrazu wielkomięjskiego wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy przedstawia przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności w Europie omawia zróżnicowanie kulturowe i religijne w Europie przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map 	<p>oraz północnej i południowej części Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego ludności Europy przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie 	<p>Europy na podstawie mapy i dodatkowych źródeł informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na podstawie ilustracji oraz map klimatycznych przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy opisuje działania, które można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństwa Europy omawia przyczyny nielegalnej imigracji do Europy ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz imigracji ludności z innych kontynentów ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii
---	---	---	--	--

4. Gospodarka Europy				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania i funkcje rolnictwa wyjaśnia znaczenie terminu <i>plony</i> wymienia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy wymienia rośliny uprawne i zwierzęta hodowlane o największym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier sprzyjające rozwojowi rolnictwa na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji podaje przykłady działań nowoczesnego przemysłu we Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie omawia rozmieszczenie najważniejszych upraw i hodowli w Danii i na Węgrzech na podstawie map rolnictwa tych krajów wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje wydajność rolnictwa Danii i Węgier na podstawie wykresów wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w Europie występują korzystne warunki przyrodnicze do rozwoju rolnictwa przedstawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju nowoczesnego rolnictwa w Europie omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji

<p>znaczeniu dla rolnictwa Danii i Węgier</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania i funkcje przemysłu wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii
---	--	--	--	---

5. Sąsiedzi Polski				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowego wskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji wymienia surowce mineralne Rosji na podstawie mapy gospodarczej wymienia i lokalizuje na mapie Rosji główne obszary upraw wskazuje na mapie sąsiadów Polski wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę wymienia główne gałęzie przemysłu Rosji na podstawie mapy gospodarczej wymienia najważniejsze rośliny uprawne w Rosji na podstawie mapy gospodarczej podaje nazwy euroregionów na podstawie mapy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej omawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacji omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na stan gospodarki Rosji omawia znaczenie usług w Rosji charakteryzuje relacje Polski z Rosją na podstawie dodatkowych źródeł 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji opisuje przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych Czech i Słowacji na podstawie fotografii porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie omawia czynniki lokalizacji głównych okręgów przemysłowych Rosji wyjaśnia znaczenie przemysłu w gospodarce Rosji opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfalii udowadnia, że Niemcy są światową potęgą gospodarczą na podstawie danych statystycznych oraz map gospodarczych udowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym projektuje wycieczkę na Litwę i Białoruś, posługując się różnymi mapami analizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie charakteryzuje atrakcje turystyczne Ukrainy na podstawie dodatkowych źródeł oraz fotografii omawia wpływ konfliktu z Ukrainą na Rosję uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polski przygotowuje pracę (np. album, plakat, prezentację multimedialną) na temat inicjatyw zrealizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji

Wymagania na poszczególne oceny z historii dla klasy 6

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I. Narodziny nowożytnego świata						
1. Wielkie odkrycia geograficzne	<ul style="list-style-type: none"> – średniowieczne wyobrażenia o Ziemi – przyczyny wypraw żeglarskich na przełomie XV i XVI w. – najważniejsze wyprawy przełomu XV i XVI w. oraz ich dowódcy 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Indie, Amerykę – podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) – wymienia Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki – podaje rok odkrycia Ameryki (1492 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy – poprawnie posługuje się terminami: <i>karawela</i>, <i>kompas</i> – podaje lata pierwszej wyprawy dookoła Ziemi (1519–1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia – wskazuje Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata i przedstawia jej znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych – wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz) – poprawnie posługuje się terminem: <i>tubylec</i> – wyjaśnia, dlaczego ludność tubylczą Ameryki nazwano Indianami 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii – podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Diaza i Vasco da Gamy – poprawnie posługuje się terminem: <i>astrolabium</i> – wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka – wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich
2. Skutki odkryć geograficznych	<ul style="list-style-type: none"> – cywilizacje prekolumbijskie i ich dokonania – podbój Ameryki przez Hiszpanów i Portugalczyków oraz jego następstwa – zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie) – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>Stary Świat</i>, <i>Nowy Świat</i> – podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>cywilizacje prekolumbijskie</i> – wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków – wymienia dokonania rdzennych ludów Ameryki – przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych – wskazuje odkrycie Ameryki jako początek epoki nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia</i>, <i>niewolnik</i>, <i>plantacja</i> – przedstawia politykę Hiszpanów i Portugalczyków w Nowym Świecie – tłumaczy przyczyny przewagi Europejczyków nad tubylczą ludnością Ameryki – opowiada o sytuacji niewolników na plantacjach w Ameryce – wyjaśnia, w jaki sposób w Ameryce pojawiła się ludność afrykańska 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych – poprawnie posługuje się terminem: <i>konkwistador</i> – opisuje działalność konkwistadorów i wymienia najbardziej znanych konkwistadorów (Hernán Cortez, Francisco Pizarro) – wskazuje na mapie tereny skolonizowane przez Hiszpanów i Portugalczyków 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych – wymienia na podstawie mapy nazwy współczesnych państw położonych na obszarach dawniej zamieszkiwanych przez cywilizacje prekolumbijskie
3. Renesans – narodziny	<ul style="list-style-type: none"> – renesans – cechy charakterystyczne epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – zaznacza na osi czasu epokę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>renesans</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>anty</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ wynaleźenia druku na 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Erazma z Rotterdamu jako

nowej epoki	<ul style="list-style-type: none"> – humaniści i ich poglądy – ideał człowieka w dobie renesansu – wynalezienie druku i jego znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Jana Gutenberga jako wynalazcę druku – wskazuje Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określa dwie–trzy dziedziny jego zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje czas trwania epoki renesansu – przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin: <i>człowiek renesansu</i> – opisuje dokonania Leonarda da Vinci i uzasadnia słuszność twierdzenia, że był on człowiekiem renesansu 	<i>humanizm</i>	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje epokę renesansu – wyjaśnia nazwę nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> rozprzestrzenianie się idei renesansu – przedstawia poglądy humanistów 	<ul style="list-style-type: none"> wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy – porównuje pracę kopisty z pracą w średniowiecznej drukarni
4. Kultura renesansu w Europie	<ul style="list-style-type: none"> – renesansowa radość życia – architektura renesansu – wybitni twórcy odrodzenia i ich dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu, – wymienia Leonarda da Vinci i Michała Anioła jako wybitnych twórców włoskiego odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia – poprawnie posługuje się terminem: <i>mecenat</i> – wymienia wybitnych twórców epoki odrodzenia i podaje przykłady ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców, – poprawnie posługuje się terminem: <i>fresk</i>, podaje przykład dzieła wykonanego tą techniką 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>attyka, arkada, kopuła</i> do opisu budowli renesansowych 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>perspektywa</i> – podaje przykłady dzieł, w których zastosowano perspektywę 	
5. Reformacja – czas wielkich zmian	<ul style="list-style-type: none"> – kryzys Kościoła katolickiego – Marcin Luter i jego poglądy – reformacja i jej następstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji – poprawnie posługuje się terminem: <i>odpust</i> – wymienia wyznania protestanckie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>reformacja, protestanci</i> – określa początek reformacji (1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu – wskazuje sprzedaż odpustów jako jedną z przyczyn reformacji – charakteryzuje wyznania protestanckie i podaje ich założycieli 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>pastor, celibat, zbór</i> – wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji – opisuje okoliczności powstania anglikanizmu – przedstawia skutki reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy Marcina Lutra – opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę <i>czyj kraj, tego religia</i> – przedstawia na mapie podział religijny Europy 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina – wskazuje zmiany wprowadzone w liturgii protestanckiej 	
6. Kонтрреформація	<ul style="list-style-type: none"> – postanowienia soboru trydenckiego – działalność jezuitów – wojna trzydziestoletnia i jej następstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>sobór</i> – przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania soboru w 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>kontрреформація, seminarium duchowne</i> – przedstawia zadania seminariów duchownych w dobie kontrreformacji 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia soboru trydenckiego – poprawnie posługuje się terminami: <i>heretyk, inkwizycja, indeks ksiąg zakazanych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność zakonu jezuitów – przedstawia zasady obowiązujące jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej – podaje datę podpisania pokoju westfalskiego (1648 r.) i jego 	

		Trydencie – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją – oblicza, jak długo obradował sobór trydencki i zaznacza to na osi czasu (daty powinny być podane przez nauczyciela)	– wyjaśnia cel założenia zakonu jezuitów – wymienia Ignacego Loyolę jako założyciela zakonu jezuitów	– wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i indeksu ksiąg zakazanych		najważniejsze postanowienia
--	--	--	---	---	--	-----------------------------

Rozdział II. W Rzeczypospolitej szlacheckiej

1. Demokracja szlachecka	– szlachta i jej zajęcia – prawa i obowiązki szlachty – sejm walny i sejmiki ziemskie	– poprawnie posługuje się terminami: <i>szlachta, herb, szabla</i> – przedstawia prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach – wymienia zajęcia szlachty – wskazuje na ilustracji postać szlachcica	– poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja szlachecka, przywilej, magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota</i> – wymienia izby sejmu walnego – przedstawia zróżnicowanie stanu szlacheckiego – wyjaśnia funkcjonowanie zasady <i>liberum veto</i>	– przedstawia prawa i obowiązki szlachty, – poprawnie posługuje się terminem: <i>pospolite ruszenie</i> – wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji <i>Nihil novi</i> (1505 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – przedstawia prawa otrzymane przez szlachtę na mocy konstytucji <i>Nihil novi</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>sejm walny, sejmiki ziemskie</i> – przedstawia decyzje podejmowane na sejmie walnym – charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień – przedstawia skład izb sejmu walnego	– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do ukształtowania się demokracji szlacheckiej – porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski – wyjaśnia, kto sprawował władzę w Rzeczypospolitej
2. W folwarku szlacheckim	– folwark szlachecki – gospodarcza działalność szlachty – spław wiślany – statuty piotrkowskie	– poprawnie posługuje się terminami: <i>folwark, dwór</i> – na podstawie ilustracji z podręcznika wymienia elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego – opisuje zajęcia chłopów i mieszczan	– poprawnie posługuje się terminami: <i>spław wiślany, szkuta, spichlerz, pańszczyzna</i> – przedstawia gospodarczą działalność szlachty – wskazuje na mapie Pomorze Gdańskie i najważniejsze porty położone nad Wisłą	– wymienia najważniejsze zabudowania folwarku i wskazuje ich funkcje – wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich – tłumaczy, dlaczego szlachta uchwaliła ustawy antychłopskie i antymieszczańskie	– wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza Gdańskiego dla rozwoju gospodarki – wymienia najważniejsze ustawy wymierzone przeciw chłopom i mieszczanom – wyjaśnia następstwa ożywienia gospodarczego	– wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich na położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki

			– wymienia towary wywożone z Polski i sprowadzane do kraju			
3. W czasach ostatnich Jagiellonów	– ostatni Jagiellonowie na tronie Polski – wojna z zakonem krzyżackim 1519–1521 – hołd pruski i jego postanowienia – polityka wschodnia ostatnich Jagiellonów	– wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta – podaje i zaznacza na osi czasu datę hołdu pruskiego (1525 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Hołd pruski</i> postaci Zygmunta Starego i Albrechta Hohenzollerna	– wskazuje na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie, Inflanty – opisuje zależność Prus Książęcych od Polski – wyjaśnia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty	– przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.) – wymienia państwa walczące o Inflanty i wskazuje sporne terytorium na mapie – wyjaśnia skutki rywalizacji Polski, Szwecji, Moskwy i Danii o Inflanty	– poprawnie posługuje się terminem: <i>hołd lenny</i> – przedstawia postanowienia hołdu pruskiego (1525 r.) i jego skutki	– opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego – charakteryzuje politykę wschodnią ostatnich Jagiellonów i jej następstwa
4. Odrodzenie na ziemiach polskich	– idee renesansowe w Polsce – literatura polskiego renesansu i jej twórcy – renesansowy Wawel Jagiellonów – odkrycie Mikołaja Kopernika	– wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej – wskazuje Wawel jako przykład budowli renesansowej w Polsce – poprawnie posługuje się terminem: <i>włoszczyzna</i> i wskazuje jego pochodzenie	– wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce – wyjaśnia przyczyny twórczości literackiej w języku polskim – charakteryzuje odkrycie Mikołaja Kopernika i pokazuje różnice między teorią polskiego astronoma a dotychczas obowiązującą koncepcją budowy wszechświata	– poprawnie posługuje się terminami: <i>arras</i> , <i>kruźganki</i> , <i>mecenat</i> – charakteryzuje krótko twórczość Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego – opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce – uzasadnia tezę, że Mikołaj Kopernik był człowiekiem renesansu – przywołuje Galileusza jako zwolennika teorii Kopernika	– poprawnie posługuje się terminami: <i>teoria geocentryczna</i> , <i>teoria heliocentryczna</i> – wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury renesansowej w Polsce – przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu – przedstawia poglądy Andrzeja Frycza Modrzewskiego jako pisarza politycznego doby renesansu	– wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski – opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie
5. Rzeczpospolita Obojga Narodów	– geneza unii lubelskiej – postanowienia unii lubelskiej – struktura narodowa i wyznaniowa I Rzeczypospolitej	– wskazuje na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Unia lubelska</i> postać	– poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna</i> , <i>unia realna</i> – wyjaśnia nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów	– przedstawia postanowienia unii lubelskiej – charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej	– opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów – wyjaśnia korzyści płynące z	– wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów

		Zygmunta II Augusta jako autora i pomysłodawcę unii – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania unii lubelskiej (1569 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia	– wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie	– analizuje wygląd herbu I Rzeczypospolitej i porównuje go z herbem Królestwa Polskiego	wielokulturowości – wskazuje na mapie Wołyń, Podole i Ukrainę	
6. „Państwo bez stosów”	– Rzeczpospolita państwem wielowyznaniowym – <i>Akt konfederacji warszawskiej</i> – reformacja w Polsce	– wskazuje wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej – poprawnie posługuje się terminem: <i>tolerancja</i> – zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej	– wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje cel podpisania konfederacji warszawskiej – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania konfederacji warszawskiej (1573 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wyjaśnia, co oznacza, że Polska była nazywana „państwem bez stosów”	– przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej – poprawnie posługuje się terminem: <i>innowierca</i> – nazywa świątynie różnych wyznań – wskazuje na mapie Raków i Pińczów jako ważne ośrodki reformacji w Polsce – omawia wkład innych wyznań w rozwój szkolnictwa I Rzeczypospolitej	– poprawnie posługuje się terminami: <i>katolicyzm, judaizm, luteranizm, prawosławie</i> – charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej – wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii – tłumaczy przyczyny niechęci szlachty polskiej wobec arian	– nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań – wyjaśnia związek między narodowością a wyznawaną religią wśród mieszkańców I Rzeczypospolitej
7. Pierwsza wolna elekcja	– przyczyny elekcyjności tronu polskiego – przebieg pierwszej wolnej elekcji – <i>Artykuły henrykowskie i pacta conventa</i> – następstwa wolnych elekcji	– poprawnie posługuje się terminem: <i>elekcja</i> – krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji – wskazuje Henryka Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego	– poprawnie posługuje się terminami: <i>wolna elekcja, bezkrólewie</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji – opisuje przebieg pierwszego bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex	– przedstawia zasady wyboru monarchy – na podstawie obrazu Canaletta opisuje miejsce i przebieg wolnej elekcji – wyjaśnia skutki wolnych elekcji	– wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni – poprawnie posługuje się terminami: <i>Artykuły henrykowskie, pacta conventa</i>	– wyjaśnia wpływ <i>Artykułów henrykowskich</i> i <i>pacta conventa</i> na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej
Rozdział III. W obronie granic Rzeczypospolitej						
1. Wojny z Rosją	– wojny Stefana Batorego o Inflanty	– wskazuje na mapie Inflanty i Carstwo	– opisuje, w jakim celu została utworzona	– przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego	– opisuje przyczyny poparcia Dymitra	– ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji

	<ul style="list-style-type: none"> – dymitriada i polska interwencja w Rosji – pokój w Polanowie 	<p>Rosyjskie</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski – poprawnie postępuje się terminem: <i>hetman</i> 	<p>piechota wybraniecka</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego – podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod Kłuszynem (1610 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – opowiada o znaczeniu bitwy pod Kłuszynem – przywołuje Stanisława Żółkiewskiego jako dowódcę bitwy pod Kłuszynem – wskazuje na mapie Moskwę i Kłuszyn 	<p>na Inflanty</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>piechota wybraniecka, dymitriada, Kreml, bojar</i> – opisuje następstwa dymitriady – wskazuje na mapie tereny przyłączone przez Polskę w wyniku interwencji w Rosji (po pokoju w Polanowie i Jamie Zapolskim) 	<p>Samozwańca przez magnatów i duchowieństwo</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca – wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji – podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie
2. Początek wojen ze Szwecją	<ul style="list-style-type: none"> – Wazowie na tronie Polski – przyczyny wojen ze Szwecją – wojna o Inflanty – walka o ujście Wisły – skutki wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w. – Warszawa stolicą Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji – wskazuje na mapie Szwecję, Inflanty i Wisłę – wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa) 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Kircholm i Pomorze Gdańskie – podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz) – wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w. – poprawnie postępuje się terminem: <i>czo</i> – opowiada przebieg wojny o Inflanty – wskazuje na mapie Oliwę – podaje datę bitwy pod Oliwą (1627 r.) i wyjaśnia znaczenie tego starcia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji – przedstawia przyczyny zablokowania ujścia Wisły przez Szwedów – tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)
3. Powstanie Chmielnickiego	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja Kozaków zaporoskich – powstanie Kozaków na Ukrainie – ugoda w Perejaślawiu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie – wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji – rozpoznaje na ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kim byli Kozacy – poprawnie postępuje się terminem: <i>Zaporoże</i> – wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporoże i Dzikie Pola – podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi – przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków – wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania (Żółte Wody, Korsuń, Beresteczko) – uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie – omawia główne etapy powstania – wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską – wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia skutki powstania Chmielnickiego – wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny polsko-rosyjskiej (1667 r.) – ocenia politykę szlachty wobec Kozaków

					Perejasław – podaje i zaznacza na osi czasu datę ugody w Perejasławiu (1654 r.)	
4. Potop szwedzki	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją – najazd Szwedów na Polskę w latach 1655– 1660 – postawa społeczeństwa polskiego wobec najeźdźcy – skutki potopu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>potop szwedzki</i> – wskazuje Stefana Czarnieckiego jako bohatera walk ze Szwedami – wymienia obronę Jasnej Góry jako przełomowy moment potopu szwedzkiego – wskazuje na mapie Częstochowę i Inflanty – wyjaśnia, dlaczego najazd Szwedów nazwano potopem – przedstawia na ilustracji uzbrojenie piechoty szwedzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postaci Stefana Czarnieckiego i Augustyna Kordeckiego – uzasadnia znaczenie bohaterskiej obrony Częstochowy dla prowadzenia dalszej walki z najeźdźcą – podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.) – charakteryzuje postępowanie Szwedów wobec ludności polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa</i> – wyjaśnia przyczyny prowadzenia wojny podjazdowej przez Polskę – wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce – przedstawia zobowiązania Jana Kazimierza złożone podczas ślubów lwowskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich – wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego – wymienia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia skutki potopu szwedzkiego – wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej z powodu utraty lenna pruskiego
5. Wojny z Turcją	<ul style="list-style-type: none"> – imperium osmańskie – przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Turcją w XVII w. – wojna o Mołdawię – najazd Turków na Polskę w II poł. XVIII w. i jego skutki – odsiecz wiedeńska Jana III Sobieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>sułtan, husarz, janczar</i> – podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń – wskazuje na mapie Wiedeń 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>islam, wezyr</i> – charakteryzuje postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy – podaje i zaznacza na osi czasu daty bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.) – wymienia skutki wojen z Turcją – wskazuje na mapie Podole, Chocim i Kamieniec Podolski 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>haracz, ekspansja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.) – wskazuje na mapie tereny, na których toczyła się wojna (Podole) oraz miejsca najważniejszych wydarzeń (Cecora Kamieniec Podolski, Chocim) – wymienia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w. – przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię – wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza oraz bitwy z Turcją, w których dowodzili (Cecora 1620 r., obrona Chocimia 1621 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu – przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.

				początkowych niepowodzeń wojsk polskich w walce z Turkami w II poł. XVII w.		
6. Kryzys Rzeczypospolitej	– skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII w. – sytuacja polityczno-gospodarcza kraju na przełomie XVII i XVIII w.	– charakteryzuje XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą – wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w.	– wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne	– poprawnie posługuje się terminem: <i>liberum veto</i> – wskazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą (Inflanty, Podole, Prusy Książęce, część Ukrainy) – wymienia przyczyny uzależnienia Polski od obcych państw	– charakteryzuje funkcjonowanie aparatu władzy na przełomie XVII i XVIII w., zwracając uwagę na słabość władzy królewskiej, zrywanie sejmów i wzrost znaczenia magnaterii – wskazuje objawy kryzysu państwa – podaje przyczyny i objawy kryzysu gospodarczego	– przedstawia przyczyny rokoszu Lubomirskiego – wyjaśnia, dlaczego w Rzeczypospolitej coraz większą rolę zaczęli odgrywać magnaci – wskazuje postać Władysława Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził do pierwszego w historii zerwania sejmku
7. Barok i sarmatyzm	– barok – epoka kontrastów – cechy charakterystyczne stylu barokowego – architektura i sztuka barokowa – Sarmaci i ich obyczaje	– opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w. – wskazuje pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu – wymienia najwybitniejsze dzieła sztuki barokowej w Polsce i Europie (np. Wersal, pałac w Wilanowie)	– poprawnie posługuje się terminem: <i>barok</i> – zaznacza na osi czasu epokę baroku – wymienia dwie–trzy cechy charakterystyczne architektury barokowej – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu barokowym – wyjaśnia, czym były kalwarie	– charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku – charakteryzuje ideologię sarmatyzmu – wyjaśnia pochodzenie terminu <i>sarmatyzm</i> – wyjaśnia znaczenie określenia „złota wolność szlachecka” – opisuje strój sarmacki na podstawie ilustracji	– poprawnie posługuje się terminami: <i>putto</i> , <i>ornament</i> – wyjaśnia genezę epoki baroku – wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki – wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa	– wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym – charakteryzuje barok jako epokę kontrastów
Rozdział IV. Od absolutyzmu do republiki						
1. Monarchia absolutna we Francji	– Edykt nantejski i jego skutki – umacnianie władzy monarchy we Francji – rządy absolutne Ludwika XIV	– krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej – przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego	– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia absolutna</i> – wymienia uprawnienia monarchy absolutnego – wyjaśnia, dlaczego	– poprawnie posługuje się terminami: <i>manufaktura</i> , <i>clo</i> , <i>import</i> , <i>eksport</i> – wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą	– poprawnie posługuje się terminem: <i>hugenoci</i> – opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski)	– przedstawia działania kardynała Richelieu zmierzające do wzmocnienia pozycji monarchy – wskazuje pozytywne i

	– Francja potęgą militarną i gospodarczą	– wskazuje na mapie Francję	Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce – wskazuje czas panowania Ludwika XIV (XVII w.) – opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV	– przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji	– omawia politykę gospodarczą ministra Colberta – opowiada o twórczości Moliera	negatywne strony panowania Ludwika XIV
2. Monarchia parlamentarna w Anglii	– absolutyzm angielski – konflikt Karola I z parlamentem – dyktatura Olivera Cromwella – ukształtowanie się monarchii parlamentarnej	– wskazuje na mapie Anglię i Londyn – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>parlament</i> – wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej	– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia parlamentarna</i> – wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej – wymienia i krótko charakteryzuje postaci Karola I Stuarta, Olivera Cromwella i Wilhelma Orańskiego – przedstawia zakres władzy dyktatora	– wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem – przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego – charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej	– poprawnie posługuje się terminami: <i>purytanie</i> , <i>nowa szlachta</i> , <i>rojaliści</i> – przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania – wskazuje 1689 r. jako czas ukształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii	– wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii – porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej
3. Oświecenie w Europie	– ideologia oświecenia – wybitni myśliciele doby oświecenia – trójpodział władzy według Monteskiusza – najważniejsze dokonania naukowe oświecenia – architektura oświeceniowa	– poprawnie posługuje się terminem: <i>oświecenie</i> – zaznacza na osi czasu epokę oświecenia – podaje przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa)	– poprawnie posługuje się terminem: <i>klasycyzm</i> – wymienia przykłady budowli klasycystycznych w Polsce i Europie – charakteryzuje styl klasycystyczny – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu klasycystycznym – wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia – tłumaczy, dlaczego nowa epoka w kulturze europejskiej została	– charakteryzuje ideologię oświecenia – przedstawia postać Monteskiusza i wyjaśnia, na czym polegała opracowana przez niego koncepcja trójpodziału władzy	– przedstawia postaci Woltera i Jana Jakuba Rousseau – poprawnie posługuje się terminem: <i>ateizm</i> – omawia koncepcję umowy społecznej zaproponowaną przez Jana Jakuba Rousseau – wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia	– wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi – przedstawia zasługi Denisa Diderota dla powstania <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej</i>

			nazwana oświeceniem			
4. Nowe potęgi europejskie	<ul style="list-style-type: none"> – absolutyzm oświecony – narodziny potęgi Prus – monarchia austriackich Habsburgów – Cesarstwo Rosyjskie w XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w. – wymienia Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus – wskazuje Rosję, Austrię i Prusy jako potęgi europejskie XVIII stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>absolutyzm, absolutyzm oświecony</i> – podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego – wskazuje wpływ ideologii oświecenia na reformy w krajach absolutyzmu oświeconego – wskazuje na mapie Petersburg jako nową stolicę Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia, dlaczego monarchowie absolutyzmu oświeconego nazywali siebie „sługami ludu” – wyjaśnia związki między pojawieniem się nowych potęg w Europie Środkowej a sytuacją w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia wpływ reform na wzrost znaczenia tych państw – opisuje skutki uzyskania przez Rosję dostępu do Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego – podaje daty powstania Królestwa Pruskiego (1701 r.) i Cesarstwa Rosyjskiego (1721 r.)
5. Stany Zjednoczone Ameryki	<ul style="list-style-type: none"> – kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej – konflikt kolonistów z rządem brytyjskim – wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych – ustrój polityczny USA 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Stany Zjednoczone – określa czas powstania Stanów Zjednoczonych – wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako polskich bohaterów walki o niepodległość USA – przywołuje postać Jerzego Waszyngtona jako pierwszego prezydenta USA 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>kolonia, konstytucja</i> – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej – wymienia strony konfliktu w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji USA – pierwszej takiej ustawy na świecie (1787 r.) – wyjaśnia, dlaczego Amerykanie mówią w języku angielskim – porównuje pierwszą flagę USA z flagą współczesną, wskazując podobieństwa i różnice 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim – opisuje wydarzenie zwane bostońskim picciem herbaty – poprawnie postępuje się terminem: <i>bojkot</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę powstania Stanów Zjednoczonych (4 lipca 1776 r.) – charakteryzuje znaczenie Deklaracji niepodległości – przedstawia udział Polaków w walce o niepodległość USA 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA – wskazuje na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown – omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania USA – opisuje idee oświeceniowe zapisane w konstytucji USA – wymienia miejsca związane z udziałem Polaków w wojnie o niepodległość USA 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>Kongres, Izba Reprezentantów</i> – charakteryzuje ustrój polityczny USA
Rozdział V. Upadek Rzeczypospolitej						

<p>1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – unia personalna z Saksonią – początek ingerencji Rosji w sprawę Polski – podwójna elekcja w 1733 r. – rządy Augusta III – projekty reform Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. – opisuje konsekwencje wyboru dwóch władców jednocześnie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>unia personalna, anarchia</i> – wskazuje na mapie Saksonię – wymienia przyczyny anarchii w Polsce – przedstawia Stanisława Konarskiego jako reformatora Rzeczypospolitej i krótko opisuje propozycje jego reform 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>konfederacja, liberum veto, wolna elekcja, przywileje, złota wolność szlachecka</i> – wyjaśnia sens powiedzeń: <i>Od Sasa do Lasa i Za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa</i> – przedstawia postać Stanisława Leszczyńskiego – charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę i postanowienia sejmu niemiego – podaje i zaznacza na osi czasu datę obrad sejmu niemiego (1717 r.) – wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawę Polski – opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego – wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej
<p>2. Pierwszy rozbiór Polski</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Stanisław August Poniatowski królem Polski – pierwsze reformy nowego władcy – konfederacja barska – I rozbiór Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminem: <i>rozbiory Polski</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszego rozbioru Polski (1772 r.) – wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie – przywołuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas pierwszego rozbioru – przedstawia przyczyny pierwszego rozbioru Polski – ocenia postawę Tadeusza Rejtana – poprawnie postępuje się terminami: <i>ambasador, emigracja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski – wymienia reformy Stanisława Augusta w celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w. – wskazuje następstwa konfederacji barskiej – porównuje postawy rodaków wobec rozbioru państwa na podstawie analizy obrazu Jana Matejki <i>Rejtan – Upadek Polski</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminem: <i>prawa kardynalne</i> – podaje datę zawiązania konfederacji barskiej (1768 r.) – przedstawia cel walki konfederatów barskich – opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej
<p>3. Kultura polskiego oświecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – literatura okresu oświecenia – Teatr Narodowego i jego zadania – mecenat Stanisława Augusta Poniatowskiego – architektura i sztuka klasycystyczna w Polsce – reforma szkolnictwa w 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki – podaje przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej – poprawnie postępuje 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminem: <i>obiady czwartkowe</i> – przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej – wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną – podaje przykłady budowli klasycystycznych – charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego – przedstawia zadania 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pisarzy politycznych II poł. XVIII w. (Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic) oraz ich propozycje reform – przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego – podaje przykłady budowli klasycystycznych w swoim regionie

	Polsce	się terminem: <i>szkoła parafialna</i> – podaje przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych		Teatru Narodowego i czasopisma „Monitor” – omawia zmiany wprowadzone w polskim szkolnictwie przez KEN	– wymienia malarzy tworzących w Polsce (Canaletto, Marcello Bacciarelli) – wyjaśnia, dlaczego obrazy Canaletta są ważnym źródłem wiedzy historycznej	
4. Sejm Wielki i Konstytucja 3 Maja	– reformy Sejmu Wielkiego – Konstytucja 3 Maja – wojna polsko-rosyjska w 1792 r. – drugi rozbiór Polski	– poprawnie postępuje się terminem: <i>konstytucja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.) – wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski – na obrazie Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> wskazuje współtwórców konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego	– podaje i zaznacza na osi czasu daty obrad Sejmu Wielkiego (1788–1792 r.) i drugiego rozbioru (1793 r.) – wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja (zniesienie <i>liberum veto</i> i wolnej elekcji) – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas drugiego rozbioru	– charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego – opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozborze – podaje cel obrad Sejmu Wielkiego – przedstawia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.) – wskazuje na mapie Targowicę, Dubienkę i Zieleńce	– opisuje najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – charakteryzuje ustrój polityczny wprowadzony przez Konstytucję 3 maja – przedstawia genezę ustanowienia Orderu Virtuti Militari – opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.), – przedstawia postanowienia sejmu w Grodnie	– charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich skutki
5. Powstanie kościuszkowskie i trzeci rozbiór Polski	– wybuch powstania kościuszkowskiego – Uniwersał połaniecki – przebieg powstania – trzeci rozbiór Polski	– poprawnie postępuje się terminami: <i>naczelnik, kosynierzy, zborcy</i> – wskazuje Tadeusza Kościuszkę jako naczelnika powstania – wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski	– charakteryzuje postać Tadeusza Kościuszki – poprawnie postępuje się terminem: <i>insurekcja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.) – wymienia przyczyny	– charakteryzuje postać Wojciecha Bartosa – opowiada o bitwie pod Racławicami i przedstawia jej znaczenie – wskazuje na mapie Racławice i Połaniec – wyjaśnia, dlaczego Kościuszko zdecydował się wydać Uniwersał	– poprawnie postępuje się terminem: <i>uniwersał</i> – przedstawia zapisy Uniwersału połanieckiego – opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności	– wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.

			wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego – wskazuje na mapie Kraków i tereny utracone przez Polskę podczas trzeciego rozbioru	połaniecki – wskazuje następstwa upadku powstania kościuszkowskiego	chronologicznej – wskazuje na mapie Maciejowice i przedstawia znaczenie tej bitwy dla losów powstania	
Rozdział VI. Rewolucja francuska i okres napoleoński						
1. Rewolucja francuska	– sytuacja we Francji przed wybuchem rewolucji burżuazyjnej – stany społeczne we Francji – wybuch rewolucji francuskiej – uchwalenie Deklaracji praw człowieka i obywatela – Francja monarchią konstytucyjną	– wskazuje na mapie Francję i Paryż – poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, rewolucja, Bastylia</i> – podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską – wyjaśnia, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca	– poprawnie posługuje się terminami: <i>burżuazja, Stany Generalne</i> – wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji – podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu rewolucji burżuazyjnej we Francji (14 lipca 1789 r.) – charakteryzuje postać Ludwika XVI	– przedstawia przyczyny wybuchu rewolucji burżuazyjnej – opisuje położenie stanów społecznych we Francji – wyjaśnia zadania Konstytuanty – przedstawia najważniejsze zapisy Deklaracji praw człowieka i obywatela – poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia konstytucyjna</i>	– przedstawia sytuację we Francji przez wybuchem rewolucji – opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny – podaje datę uchwalenia konstytucji francuskiej (1791 r.) – charakteryzuje ustrój Francji po wprowadzeniu konstytucji	– przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego – wyjaśnia ponadczasowe znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela
2. Republika Francuska	– Francja republiką – terror jakobinów – upadek rządów jakobinów	– poprawnie posługuje się terminami: <i>gilotyna, terror</i> – przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI	– przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI – poprawnie posługuje się terminem: <i>republika</i> – charakteryzuje postać Maksymiliana Robespierre’a – wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna Francja	– poprawnie posługuje się terminami: <i>jakobini, dyrektoriat</i> – opisuje rządy jakobinów – wyjaśnia, dlaczego rządy jakobinów nazwano Wielkim Terrorem – przedstawia, w jaki sposób jakobinów odsunięto od władzy – charakteryzuje rządy dyrektoriatu	– poprawnie posługuje się terminem: <i>radikalizm</i> – wyjaśnia na przykładzie postaci Maksymiliana Robespierre’a sens powiedzenia: <i>Rewolucja pożera własne dzieci</i> – przedstawia skutki rządów jakobinów – wyjaśnia przyczyny upadku rządów jakobinów	– wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji – ocenia terror jako narzędzie walki politycznej
3. Epoka Napoleona Bonapartego	– obalenie rządów dyrektoriatu – Napoleon Bonaparte cesarzem Francuzów – Kodeks Napoleona	– charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonapartego jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę	– wskazuje na mapie państwa, z którymi toczyła wojny napoleońska Francja – podaje datę	– przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyrektoriatu – poprawnie posługuje się terminem: <i>blokada</i>	– wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyrektoriatu – przedstawia etapy	– opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego

	– Napoleon u szczytu potęgi	– określa I poł. XIX w. jako epokę napoleońską – przedstawia na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej	decydującej bitwy pod Austerlitz i wskazuje tę miejscowość na mapie – poprawnie postępuje się terminem: <i>zamach stanu</i> – przedstawia okoliczności przejęcia władzy przez Napoleona – wskazuje na mapie tereny zależne od Francji	<i>kontynentalna</i> – wyjaśnia przyczyny wprowadzenia blokady kontynentalnej przeciw Anglii – charakteryzuje Kodeks Napoleona i podaje datę jego uchwalenia (1804 r.) – wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona	kariery Napoleona – podaje datę koronacji cesarskiej Napoleona (1804 r.) – wyjaśnia, dlaczego Napoleon koronował się na cesarza Francuzów – podaje datę pokoju w Tylży (1807 r.) i przedstawia jego postanowienia	
4. Upadek Napoleona	– wyprawa na Rosję – odwrót Wielkiej Armii – bitwa pod Lipskiem i klęska cesarza	– poprawnie postępuje się terminem: <i>Wielka Armia</i> – wskazuje na mapie Rosję i Moskwę – opisuje, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję	– przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję – opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia – wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów” – wskazuje na mapie państwa koalicji antyfrancuskiej, Elbę i Lipsk	– poprawnie postępuje się terminami: <i>taktyka spalonej ziemi, wojna podjazdowa, abdykacja</i> – przedstawia strategię obronną Rosji – opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję – podaje datę bitwy pod Lipskiem (1813 r.) – przedstawia skutki klęski Napoleona pod Lipskiem	– omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona – podaje datę bitwy pod Borodino (1812 r.) – wskazuje na mapie Borodino – omawia, jak przebiegał odwrót Wielkiej Armii	– przedstawia przyczyny klęski Napoleona
5. Legiony Polskie we Włoszech	– Polacy po utracie niepodległości – utworzenie Legionów Polskich we Włoszech – organizacja i zasady życia legionowego – udział legionistów w wojnach napoleońskich	– wymienia państwa zaborcze – wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki – podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech	– poprawnie postępuje się terminami: <i>legiony, emigracja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) – wskazuje na mapie Włochy, Francję i San Domingo – przedstawia cel utworzenia Legionów Polskich i opisuje walki z ich udziałem	– wyjaśnia, dlaczego Polacy wierzili nadzieję na niepodległość z Napoleonem – opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich – przedstawia powody wysłania legionistów na San Domingo	– opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości – charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich – wyjaśnia, dlaczego Legiony były szkołą patriotyzmu i demokracji	– wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych

<p>6. Księstwo Warszawskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – utworzenie Księstwa Warszawskiego – konstytucja Księstwa Warszawskiego – Polacy pod rozkazami Napoleona – upadek Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie – podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, – wskazuje na mapie Tylżę – podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1807 r., 1815 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego – przedstawia okoliczności powiększenia terytorium Księstwa Warszawskiego – wskazuje na mapie Raszyn – wyjaśnia znaczenie mitu napoleońskiego dla podtrzymania pamięci o Legionach 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zapisy konstytucji Księstwa Warszawskiego – wskazuje związek między zapisami konstytucji Księstwa Warszawskiego a ideami rewolucji francuskiej – wskazuje na mapie Somosierrę – opowiada o szarzy polskich szwoleżerów pod Somosierrą i wskazuje jej znaczenie dla toczonych walk 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków – podaje datę bitwy pod Raszynem (1809 r.)
--------------------------------	--	--	---	---	---	--

INFORMATYKA KLASA 6

1. Obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym

Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- słucha poleceń nauczyciela i systematycznie wykonuje ćwiczenia,
- stara się samodzielnie odkrywać możliwości programów komputerowych,
- potrafi stosować komputer do podniesienia efektywności uczenia się,
- potrafi odkrywać nowe obszary zastosowań komputera,
- potrafi współpracować w grupie,
- jest odpowiedzialny za powierzone zadania i zdyscyplinowany na lekcji.

Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wykonuje proste obliczenia na kalkulatorze komputerowym; pod kierunkiem nauczyciela wypełnia danymi tabelę arkusza kalkulacyjnego; zaznacza odpowiedni zakres komórek; pod kierunkiem nauczyciela tworzy prostą formułę i wykonuje obliczenia na wprowadzonych danych	wykonuje obliczenia na kalkulatorze komputerowym; zna budowę tabeli arkusza kalkulacyjnego, określa pojęcia: <i>wiersz</i> , <i>kolumna</i> , <i>komórka</i> , <i>zakres komórek</i> , <i>adres komórki</i> , <i>formuła</i> ; rozumie, czym jest zakres komórek; wypełnia danymi tabelę arkusza kalkulacyjnego; stosuje funkcję <i>Suma</i> do dodawania liczb zawartych w kolumnie lub wierszu; samodzielnie numeruje komórki w kolumnie lub wierszu; pod kierunkiem nauczyciela wpisuje proste formuły do przeprowadzania obliczeń na konkretnych liczbach; wykonuje wykres dla jednej serii danych;	wymienia elementy okna arkusza kalkulacyjnego; pod kierunkiem nauczyciela tworzy tabelę w arkuszu kalkulacyjnym; potrafi wstawić wiersz lub kolumnę do tabeli arkusza kalkulacyjnego; wykonuje obramowanie komórek tabeli; pod kierunkiem nauczyciela wykonuje obliczenia, tworząc proste formuły; wprowadza napisy do komórek tabeli; samodzielnie stosuje funkcję <i>SUMA</i> do dodawania liczb zawartych w kolumnie lub wierszu; zna przeznaczenie wykresu kolumnowego i kołowego; tworzy wykres dla dwóch serii danych; umieszcza na	samodzielnie tworzy tabelę w arkuszu kalkulacyjnym; samodzielnie wykonuje obramowanie komórek tabeli; samodzielnie tworzy proste formuły do przeprowadzania obliczeń na konkretnych liczbach; wprowadza napisy do komórek tabeli; dostosowuje szerokość kolumn do ich zawartości; analizuje i dostrzega związek między postacią formuły funkcji <i>SUMA</i> na pasku formuły a zakresem zaznaczonych komórek; wykonuje obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym, tworząc formuły oparte na adresach komórek; pod kierunkiem nauczyciela stosuje inne funkcje dostępne	samodzielnie wprowadza różne rodzaje obramowań komórek tabeli i formatowanie ich zawartości; samodzielnie stosuje inne funkcje dostępne pod przyciskiem Autosumowanie ; analizuje formuły tych funkcji; samodzielnie tworzy formuły oparte na adresach komórek; formatuje elementy wykresu; korzysta z różnych rodzajów wykresów; samodzielnie przygotowuje dane do tworzenia wykresu

	wymienia typy wykresów	wykresie tytuł, legendę i etykiety danych	pod przyciskiem Autosumowanie ; samodzielnie umieszcza na wykresie tytuł, legendę i etykiety danych	
--	------------------------	---	--	--

2. Tworzenie prezentacji multimedialnych

Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- słucha poleceń nauczyciela i systematycznie wykonuje ćwiczenia,
- stara się samodzielnie odkrywać możliwości programów komputerowych,
- potrafi stosować komputer do podniesienia efektywności uczenia się,
- potrafi odkrywać nowe obszary zastosowań komputera,
- potrafi współpracować w grupie,
- rozwija indywidualne zdolności twórcze i wrażliwość estetyczną,
- jest odpowiedzialny za powierzone zadania i zdyscyplinowany na lekcji.

Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – tworzenie prezentacji multimedialnych				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wymienia niektóre sposoby prezentowania informacji; pod kierunkiem nauczyciela wykonuje i zapisuje prostą prezentację składającą się z kilku slajdów	wymienia i omawia sposoby prezentowania informacji; podaje przykłady urządzeń umożliwiających przedstawianie prezentacji; wykonuje i zapisuje prostą prezentację składającą się z kilku slajdów zawierających tekst i grafikę; pod kierunkiem nauczyciela uruchamia pokaz slajdów	wymienia etapy i zasady przygotowania prezentacji multimedialnej; wykonuje i zapisuje prezentację składającą się z kilku slajdów zawierających tekst i grafikę; dodaje animacje do elementów slajdu; samodzielnie uruchamia pokaz slajdów	omawia etapy i zasady przygotowania prezentacji multimedialnej; omawia urządzenia do przedstawiania prezentacji multimedialnych; dba o zachowanie właściwego doboru kolorów tła i tekstu na slajdzie; dobiera właściwy krój i rozmiar czcionki; prawidłowo rozmieszcza elementy na slajdzie; ustala parametry animacji; dodaje przejścia slajdów	omawia program do wykonywania prezentacji multimedialnych; rozróżnia sposoby zapisywania prezentacji i rozpoznaje pliki prezentacji po rozszerzeniach; zapisuje prezentację jako Pokaz programu PowerPoint ; korzysta z przycisków akcji; potrafi zmienić kolejność slajdów; stosuje chronometraż; potrafi zmienić kolejność animacji na slajdzie

3. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów

Osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- potrafi analizować problemy,
- potrafi rozwiązywać proste zadania problemowe, wymagające logicznego myślenia,
- potrafi wynieść korzyści ze stosowania właściwego oprogramowania (tu programu edukacyjnego) dla własnego rozwoju.

Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>porządkuje obrazki ilustrujące wybrane sytuacje, np. codzienne czynności;</p> <p>porządkuje przygotowane przez nauczyciela obiekty, np. od najdłuższego do najkrótszego czy od najciemniejszego do najjaśniejszego</p>	<p>z pomocą nauczyciela analizuje przykładową sytuację problemową;</p> <p>porządkuje, stosując porządek liniowy, teksty ilustrujące wybrane sytuacje, np. codzienne czynności;</p> <p>potrafi uporządkować obiekty ze względu na ich wybrane cechy, np. od najmniejszego do największego</p>	<p>określa problem i cel do osiągnięcia, analizuje sytuację problemową;</p> <p>wyjaśnia na przykładzie, czym różni się porządek rosnący od malejącego;</p> <p>zna i omawia przykładowe algorytmy, np. liczenie średniej, pisemne wykonywanie działań arytmetycznych, takich jak dodawanie i odejmowanie</p>	<p>formułuje i zapisuje w postaci algorytmów polecenia składające się na osiągnięcie postawionego celu, w tym znalezienie elementu najmniejszego lub największego w zbiorze uporządkowanym, liczenie średniej arytmetycznej</p>	<p>samodzielnie określa problem, analizuje go i szuka rozwiązania;</p> <p>potrafi samodzielnie zapisać polecenia składające się na osiągnięcie postawionego celu, w tym znalezienie elementu w zbiorze uporządkowanym, znalezienie elementu najmniejszego i największego; podaje przykłady zastosowania tych algorytmów;</p> <p>bierze udział w konkursach informatycznych</p>

4. Programowanie

Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- jest świadomy korzyści ze stosowania właściwego oprogramowania (tu programu edukacyjnego) dla własnego rozwoju,
- potrafi analizować problemy,
- potrafi rozwiązywać proste zadania problemowe, wymagające logicznego myślenia,
- potrafi wynieść korzyści ze stosowania właściwego oprogramowania (tu programu edukacyjnego) dla własnego rozwoju.

Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera

2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>tworzy program sterujący robotem lub obiektem graficznym na ekranie; zmienia położenie obiektu o dowolny kąt;</p> <p>pisze prosty program, w którym stosuje powtarzanie poleceń</p>	<p>stosuje w programach polecenia iteracyjne i warunkowe; tworzy prostą grę, w której steruje jednym obiektem na ekranie;</p> <p>zapisuje rozwiązanie problemu w postaci programu i sprawdza rozwiązanie dla przykładowych danych;</p> <p>zapisuje w postaci programu algorytm odejmowania i dodawania liczb</p>	<p>korzystając z programu edukacyjnego, tworzy animowane postacie;</p> <p>tworzy gry na dwóch poziomach;</p> <p>tworzy zmienne i stosuje je do wykonania prostych obliczeń;</p> <p>zapisuje w postaci programu algorytm obliczania sumy z dwóch liczb wprowadzanych z klawiatury;</p> <p>zapisuje w postaci programu prosty algorytm z warunkami; modyfikuje programy; objaśnia działanie programów</p>	<p>wykorzystuje utworzone samodzielnie animowane postacie w tworzonych projektach;</p> <p>tworzy gry na kilku poziomach;</p> <p>określa warunki przejścia na dany poziom;</p> <p>stosuje w programach polecenia wejścia (wprowadzanie danych z klawiatury) i wyjścia (wyprowadzanie wyników na ekran);</p> <p>zapisuje w postaci programu algorytm wykonywania wybranych działań arytmetycznych, w tym odejmowania, iloczynu, obliczenia średniej z kilku liczb wprowadzanych z klawiatury;</p> <p>zapisuje w postaci programu wybrany algorytm z warunkami, np. sprawdzenie, która z dwóch wprowadzonych różnych liczb jest większa;</p> <p>testuje na komputerze program pod względem zgodności z przyjętymi założeniami</p>	<p>samodzielnie określa problem i cel do osiągnięcia;</p> <p>tworzy trudniejsze programy na zadany temat;</p> <p>projektuje animowane historyjki oraz gry według własnych pomysłów i zapisuje je, korzystając z wybranego środowiska programowania;</p> <p>bierze udział w konkursach informatycznych i rozwiązuje zadania z konkursów informatycznych</p>

5. Zastosowania komputerów

Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- posiada rozwinięte kompetencje społeczne,
- interesuje się pracą ludzi dorosłych, w których wykorzystuje się kompetencje społeczne,
- jest świadomy nierzeczywistości świata, z którym spotykamy się w grach komputerowych.

Rozwijanie kompetencji społecznych – zastosowania komputerów				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wymienia przynajmniej trzy zastosowania komputera; podaje przykład urządzenia ze swojego otoczenia, opartego na technice komputerowej	podaje przykłady zastosowania komputera w szkole i w domu; podaje przykłady urządzeń ze swojego otoczenia, opartych na technice komputerowej	wskazuje zastosowania komputera w różnych dziedzinach życia; podaje przynajmniej dwa przykłady zawodów, w których niezbędne są kompetencje informatyczne; omawia działanie przykładowych urządzeń ze swojego otoczenia, opartych na technice komputerowej	wskazuje użyteczność zastosowania komputera do usprawnienia uczenia się; korzysta z programów edukacyjnych; podaje kilka zawodów, w których niezbędne są kompetencje informatyczne; podaje przykłady zastosowania komputera w domu; wymienia zagrożenia wynikające z korzystania z niewłaściwych gier komputerowych	korzystając z dodatkowych źródeł, odszukuje informacje na temat zastosowań komputera; wyszukuje w Internecie dodatkowe informacje na temat zawodów, w których niezbędne są kompetencje informatyczne; określa te kompetencje omawia historię komputerów; wyszukuje w różnych źródłach, w tym w Internecie, informacje na temat najnowszych zastosowań komputerów, w tym na temat robotów; omawia zagrożenia wynikające z korzystania z niewłaściwych gier komputerowych

JĘZYK ANGIELSKI KLASA 6

WIEDZA	UMIĘTNOŚCI		
	RECEPCJA	PRODUKCJA	INTERAKCJA
<p>Uczeń posługuje się zakresem środków językowych pozwalających mu na realizację działań językowych w wybranych aspektach następujących bloków tematycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Get started! • Life at home • Shopping • Going on holiday • Useful things • Health matters • Cooking and eating • Where I live • A happy life 	<p>SŁUCHANIE:</p> <p>Uczeń potrafi zrozumieć wyrażenia i najczęściej używane słowa dotyczące go osobiście, jego rodziny i bezpośredniego otoczenia, gdy tempo wypowiedzi jest wolne a wymowa wyraźna, potrafi zrozumieć główny sens zawarty w krótkich, prostych komunikatach i ogłoszeniach.</p> <p>CZYTANIE:</p> <p>Uczeń potrafi czytać bardzo krótkie, proste teksty. Potrafi znaleźć konkretne, przewidywalne informacje w prostych tekstach dotyczących życia codziennego, takich jak ogłoszenia, reklamy, prospekty, karty dań, rozkłady jazdy. Rozumie krótkie, proste listy prywatne.</p>	<p>MÓWIENIE:</p> <p>Uczeń potrafi posłużyć się ciągiem wyrażen i zdań, by w prosty sposób opisać swoją rodzinę, innych ludzi, warunki życia, swoje wykształcenie.</p> <p>PISANIE:</p> <p>Uczeń potrafi pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb. Potrafi napisać bardzo prosty list prywatny.</p>	<p>MÓWIENIE:</p> <p>Uczeń potrafi brać udział w zwykłej, typowej rozmowie wymagającej prostej i bezpośredniej wymiany informacji na znane mu tematy. Potrafi sobie radzić w bardzo krótkich rozmowach towarzyskich, nawet jeśli nie rozumie wystarczająco dużo, by samemu podtrzymać rozmowę.</p>

Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia związane z najistotniejszymi sprawami (np.: podstawowe informacje dotyczące rozmówcy, jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy). Potrafi porozumiewać się w typowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i powtarzające się. Potrafi w prosty sposób opisywać środowisko, z którego się wywodzi i bezpośrednie otoczenie, a także wypowiadać się w sposób bardzo prosty na tematy związane z najważniejszymi potrzebami.

Kryteria oceniania ogólne

	POZIOM PODSTAWOWY			POZIOM PONADPODSTAWOWY		
	OCENA NIEDOSTATECZNA	OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA	OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
		NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	
<p>Wiadomości: środki językowe fonetyka ortografia</p> <p>Uczeń nie spełnia większości kryteriów, by otrzymać ocenę dopuszczającą, tj. nie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna ograniczoną liczbę podstawowych słów i wyrażen, • popełnia liczne błędy w ich zapisie i wymowie, • zna proste, elementarne struktury gramatyczne wprowadzone przez nauczyciela, • popełnia liczne błędy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna część wprowadzonych słów i wyrażen, • popełnia sporo błędów w ich zapisie i wymowie, • zna większość wprowadzonych struktur gramatycznych, • popełnia sporo błędów leksykalno-gramatycznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna większość wprowadzonych słów i wyrażen, • zwykle poprawnie je zapisuje i wymawia, • zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne, • popełnia nieliczne błędy leksykalno-gramatyczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wszystkie wprowadzone słowa i wyrażenia, • poprawnie je zapisuje i wymawia, • zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne, • popełnia sporadyczne błędy leksykalno-gramatyczne, które 		

	opanował podstawowej wiedzy i nie potrafi wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela. Braki w wiadomościach i umiejętnościach są na tyle rozległe, że uniemożliwiają mu naukę na kolejnych etapach.	leksykalno-gramatyczne we wszystkich typach zadań.	w trudniejszych zadaniach.		zwykle potrafi samodzielnie poprawić.	Uczeń spełnia kryteria na ocenę bardzo dobrą oraz wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi ponad te kryteria.
Umiejętności		<i>Recepcja</i> Uczeń: • rozumie polecenia nauczyciela, • w ograniczonym stopniu rozwiązuje zadania na słuchanie – rozumie pojedyncze słowa, • rozumie ogólny sens przeczytanych tekstów, w ograniczonym stopniu rozwiązuje zadania na czytanie.	<i>Recepcja</i> Uczeń: • rozumie polecenia nauczyciela, • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie.	<i>Recepcja</i> Uczeń: • rozumie polecenia nauczyciela, • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie.	<i>Recepcja</i> Uczeń: • rozumie polecenia nauczyciela, • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • zwykle potrafi uzasadnić swoje odpowiedzi.	
		<i>Produkcja</i> • wypowiedzi ucznia nie są płynne i są bardzo krótkie: wyrazy, pojedyncze zdania, w formie pisemnej dwa lub trzy zdania, • uczeń przekazuje i uzyskuje niewielką część istotnych informacji, • wypowiedzi ucznia są w znacznym stopniu nielogiczne i niespójne, • uczeń stosuje niewielki zakres poznanego słownictwa oraz struktury, • uczeń popełnia liczne błędy leksykalno-gramatyczne, które mogą zakłócać komunikację.	<i>Produkcja</i> • wypowiedzi ucznia nie są zbyt płynne, ale mają dostateczną długość, • uczeń przekazuje i uzyskuje większość istotnych informacji, • wypowiedzi ucznia są częściowo nielogiczne i niespójne, • uczeń stosuje słownictwo i struktury odpowiednie do formy wypowiedzi, • uczeń popełnia sporo błędów leksykalno-gramatycznych, które nie zakłócają jednak komunikacji.	<i>Produkcja</i> • wypowiedzi ucznia są dość płynne, a jego prace pisemne mają odpowiednią długość, • uczeń przekazuje i uzyskuje wszystkie istotne informacje, • wypowiedzi ucznia są logiczne i w miarę spójne, • uczeń stosuje adekwatne do tematu słownictwo oraz struktury, • uczeń popełnia nieliczne błędy leksykalno-gramatyczne, niezakłócające komunikacji, • uczeń stosuje odpowiednią formę i styl.	<i>Produkcja</i> • wypowiedzi i prace pisemne ucznia są płynne i mają odpowiednią długość, • uczeń przekazuje i uzyskuje wszystkie wymagane informacje, • wypowiedzi ucznia są logiczne i spójne, • uczeń stosuje bogate słownictwo i struktury, • uczeń popełnia sporadyczne błędy leksykalno-gramatyczne, • uczeń stosuje odpowiednią formę i styl.	

English Class A2, rozdział 0: Get started!

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
--------------	----------------------	--------------------	--------------	---------------------

		PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 4 –9).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popęnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. dane personalne 2. cechy charakteru 3. umiejętności i zainteresowania 4. uczucia i emocje 5. nazwy dni tygodnia 6. miejsca w mieście 7. środki transportu 8. zawody, miejsca pracy 9. przedmioty nauczania 10. miejsca w szkole 11. artykuły spożywcze 12. opakowania produktów 13. czas <i>Present Simple</i> 14. konstrukcja <i>there is / there are</i> 15. przysłowki częstotliwości 16. konstrukcja <i>to be going to</i> 17. kolokacje przymiotników 18. rzeczowniki policzalne i niepoliczalne 19. słowa pytające 			
UMIĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • reaguje adekwatnie na zadawane pytania, reaguje na polecenia i rozumie instrukcje, • udziela podstawowych informacji o sobie oraz o szczegółach dotyczących życia • opisuje wybrany zawód i miejsca pracy, używając podstawowych zwrotów, • umie nazwać dni tygodnia, • przedstawia wybrane plany na najbliższą przyszłość, • opisuje charakter i emocje innych osób, wyraża uczucia i emocje • opisuje wybrane produkty spożywcze • formułuje proste pytania i wypowiedzi 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przedstawia siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na temat życia swojego i innych osób, opisuje ich cechy osobowości, umiejętności i zainteresowania, • szczegółowo opisuje zawody i miejsca pracy powiązane z zawodem, • zna nazwy wszystkich dni tygodnia i potrafi wymienić je we właściwej kolejności, • przedstawia szczegółowe plany na przyszłość,

		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z podręcznika, aby formułować pytania i wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów, • zazwyczaj stosuje poprawny styl wypowiedzi. 		<ul style="list-style-type: none"> • szczegółowo opisuje produkty spożywcze, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	--	--	--

English Class A2, rozdział 1: Life at home

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 10–23).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. uczucia i emocje 2. obowiązki domowe 3. czynności dnia codziennego 4. zainteresowania, formy spędzania czasu wolnego 5. problemy 6. cechy charakteru 7. rodzina 8. niezwykle miejsca 9. czas <i>Present Simple</i> 10. czas <i>Present Continuous</i> 11. czasowniki statyczne 12. czasownik <i>can</i> do wyrażania próśb 			
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • udziela podstawowych informacji o sobie i ludziach ze swojego otoczenia, opisuje ludzi z ilustracji i najbliższego otoczenia, używając prostych struktur, • nazywa niektóre obowiązki domowe, które wykonuje, • w bardzo prostych słowach mówi o 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • szczegółowo przedstawia siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, używa poznane zwroty

	innych osób.	swoich zainteresowaniach i formach spędzania czasu wolnego, <ul style="list-style-type: none"> wzorując się na podręczniku używa bardzo podstawowych zwrotów, udziela prostych informacji na temat niezwykłych miejsc, zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	grzecznościowe, <ul style="list-style-type: none"> swobodnie i szczegółowo opisuje ludzi z ilustracji i najbliższego otoczenia, zna obowiązki domowe, szczegółowo je opisuje i wyraża opinie na ich temat, opowiada o formach spędzania czasu wolnego, używając różnorodnych zwrotów, udziela szczegółowych informacji na temat niezwykłych miejsc, stosuje właściwy styl wypowiedzi, wyczerpująco odpowiada na pytania, zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--------------	--	---	--

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 1 (e-Panel).

English Class A2, rozdział 2: Shopping

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 24–37).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> artykuły spożywcze, towary opakowania sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, wymiana i zwrot towaru wygląd zewnętrzny rzeczy osobiste rodzaje sklepów artykuły spożywcze, towary polscy kompozytorzy i muzycy czas <i>Present Simple</i> czas <i>Present Continuous</i> stopień wyższy i najwyższy przymiotników konstrukcja <i>too / enough / as...as</i> z przymiotnikami pytanie o liczbę i ilość z użyciem <i>how much</i> i <i>how many</i> 			

UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladowuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje osoby i przedmioty, • wzorując się na podręczniku, udziela podstawowych informacji na temat ulubionych sklepów, • w bardzo prostych słowach opisuje wymarzoną restaurację, • używając bardzo prostych struktur i wzorując się na podręczniku, opisuje swoje nawyki zakupowe i upodobania, • wzorując się na podręczniku i używając poznanych zwrotów, udziela podstawowych informacji na temat upodobań muzycznych i wybranego muzyka, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • szczegółowo opisuje osoby i przedmioty, posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • udziela szczegółowych informacji na temat ulubionych sklepów i dostępnych towarów posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • szczegółowo opisuje wymarzoną restaurację, wyraża swoją opinię na jej temat, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę w sklepie, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, • używając poznanych zwrotów, szczegółowo opisuje swoje nawyki zakupowe i upodobania, • udziela szczegółowych informacji na temat upodobań muzycznych i wybranego muzyka, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
---------------------	---	--	---	--

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 2 (e-Panel).

English Class A2, rozdział 3: Going on holiday

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 38–51).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. wakacje, wycieczki, zwiedzanie 2. wyjazdy wakacyjne 3. przedmioty osobiste 			

	4. krajobraz 5. środowisko naturalne 6. czas <i>Past Simple</i> 7. zwroty z czasownikiem <i>get</i>			
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje czynności wakacyjne, • w bardzo prostych zdaniach opisuje wydarzenia z przeszłości, • wyraża opinie, uczucia i emocje, używając bardzo prostych konstrukcji, • używając bardzo prostych struktur i korzystając z podręcznika, opisuje ulubione miejsca, • wzorując się na podręczniku, w prostej formie opisuje wybrany park narodowy, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia • szczegółowo opisuje czynności wakacyjne. stosując poznane słownictwo i właściwe zwroty, • szczegółowo opisuje wydarzenia z przeszłości, stosując poznane słownictwo i konstrukcje gramatyczne, • szczegółowo i swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje, opisuje swoje upodobania, używając poznanych konstrukcji, • szczegółowo opisuje ulubione miejsca, stosuje właściwe słownictwo, • korzystając z różnych materiałów, szczegółowo opisuje wybrany park narodowy • opisuje swoje upodobania, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 3 (e-Panel).

English Class A2, rozdział 4: Useful things

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 52–65).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych 2. wynalazki			

	<ol style="list-style-type: none"> 3. formy spędzania czasu wolnego 4. wycieczki i zwiedzanie 5. środki transportu 6. czas <i>Past Continuous</i> 7. przysłówki sposobu 8. czas przeszły z <i>when</i> 			
UMIEJĘTNOŚCI	<p>Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje urządzenia techniczne, z których najczęściej korzysta, • w prostych zdaniach opisuje wydarzenia z przeszłości, • opisuje upodobania, wyraża opinie, uczucia i emocje, używając bardzo prostych konstrukcji, • opisuje podróż, używając bardzo prostych konstrukcji, • używając bardzo prostych słów, opisuje podróż, którą kiedyś odbył, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i szczegółowo opisuje urządzenia techniczne i najnowsze gadzety, uzasadnia swój wybór, • używając poznanego słownictwa, udziela szczegółowych informacji na temat wydarzeń z przeszłości, • używając bogatego słownictwa, opisuje upodobania, uczucia i emocje, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • szczegółowo opisuje podróż, którą odbył w przeszłości, uzasadnia swój wybór, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 4 (e-Panel).
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziałów 1–4 (e-Panel).

English Class A2, rozdział 5: Health matters

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 66–79).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popęnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. samopoczucie 2. problemy zdrowotne i ich objawy 3. części ciała 4. wycieczki 			

	<ul style="list-style-type: none"> 5. udzielanie porad zdrowotnych 6. zdrowy tryb życia 7. rodzaje programów telewizyjnych 8. czasownik <i>have to</i> 9. czasownik <i>should</i> do udzielania rad 			
UMIEJĘTNOŚCI	<p>Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność.</p> <p>Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach, wzorując się na podręczniku, opisuje problemy zdrowotne, • korzystając z podręcznika, prostymi zdaniami opisuje zasady obowiązujące w domu i w szkole, • korzystając ze zwrotów z podręcznika, uzyskuje i przekazuje informacje, • korzystając ze zwrotów z podręcznika, opisuje swoje samopoczucie, • opisuje ulubione programy telewizyjne, stosując bardzo podstawowe słownictwo, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa.</p> <p>W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie.</p> <p>Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą.</p> <p>Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat problemów zdrowotnych i sposobów radzenia sobie z nimi, • udziela szczegółowych informacji na temat zasad obowiązujących w domu i w szkole, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, uzyskuje i przekazuje informacje, • samodzielnie i szczegółowo opisuje swoje samopoczucie, • szczegółowo opisuje programy telewizyjne, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 5 (e-Panel).

English Class A2, rozdział 6: Cooking and eating

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 80–93).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popęnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ul style="list-style-type: none"> 1. produkty spożywcze 2. posiłki, przygotowanie i podawanie posiłków 3. naczynia 4. różne smaki 5. przepisy kulinarne 6. twórcy i ich dzieła 7. czas <i>Present Perfect</i> 			

	8. pytania i odpowiedzi z <i>ever</i> i <i>never</i> w czasie <i>Present Perfect</i> 9. język instrukcji			
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opowiada o czynnościach związanych z gotowaniem, • korzystając z podręcznika, prostymi zdaniami opowiada o wykonywanych czynnościach i swoich doświadczeniach • korzystając z wyrażen z podręcznika, prowadzi rozmowę, uzyskuje i przekazuje informacje, • krótko i prostym językiem opisuje ulubione potrawy, • wzorując się na podręczniku, uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące ulubionych filmów • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie, swobodnie i szczegółowo opowiada o czynnościach związanych z gotowaniem, • szczegółowo opowiada o wykonywanych czynnościach i swoich doświadczeniach, • swobodnie i szczegółowo opisuje ulubione potrawy, • swobodnie prowadzi rozmowę, uzyskuje i przekazuje szczegółowe informacje, • szczegółowo opisuje ulubione filmy, wypowiada się na temat znanych aktorów • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 6 (e-Panel).

English Class A2, rozdział 7: Where I live

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 94–107).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> rodzaje domów, lokalizacje, najbliższa okolica części domu, pomieszczenia, wyposażenie formy spędzania czasu wolnego zasady obowiązujące w domu spotkania z sąsiadami tradycyjne i regionalne potrawy czas <i>Present Continuous</i> do wyrażania planów na przyszłość czasowniki frazowe czasowniki <i>must, mustn't, can</i> do wyrażania zasad 			

UMIEJĘTNOŚCI	<p>Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność.</p> <p>Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje miejsca zamieszkania i najbliższą okolicę, • w prostych zdaniach udziela informacji na temat swoich planów na przyszłość, korzystając z tekstu w podręczniku, • używając bardzo prostych zwrotów, opowiada o zasadach obowiązujących w domu, • używając bardzo prostych zwrotów, opisuje tradycyjne i regionalne potrawy, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa.</p> <p>W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą.</p> <p>Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • udziela szczegółowych informacji na temat miejsca zamieszkania i najbliższej okolicy, • udziela szczegółowych informacji na temat swoich planów na przyszłość, stosując właściwe zwroty i poznane słownictwo, • swobodnie prowadzi rozmowę, uzyskuje niezbędne informacje, • szczegółowo opowiada o zasadach obowiązujących w domu, • szczegółowo opisuje tradycyjne i regionalne potrawy • wyraża upodobania, opinie, uczucia i emocje, stosując właściwe zwroty i podając uzasadnienia • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
---------------------	--	--	--	--

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 7 (e-Panel).

English Class A2, rozdział 8: A happy life

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
<p>WIEDZA: Znajomość środków językowych</p>	<p>Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.</p>	<p>Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.</p>	<p>Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.</p>	<p>Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 108–121).</p>
	<p>Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.</p>	<p>Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.</p>	<p>W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.</p>	<p>Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ambicje i cele życiowe 2. spędzanie czasu z innymi ludźmi 3. konflikty i problemy 4. dobre maniery 5. formy spędzania czasu wolnego 6. czas <i>Future Simple</i> 7. pytania o podmiot dopełnienie 8. przewidywania na przyszłość 			

UMIEJĘTNOŚCI	<p>Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladowuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • posługując się poznanymi zwrotami, w prostych zdaniach przedstawia swoje ambicje i cele życiowe, • posługując się prostymi zwrotami, opowiada o przewidywaniach na przyszłość, • korzystając z podręcznika i używając bardzo prostego słownictwa, wyraża plany na przyszłość, • używając prostych zdań i korzystając ze schematu z podręcznika, opowiada o zasadach dobrego zachowania, • wyraża opinie, uczucia i emocje, używając prostych konstrukcji, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • szczegółowo przedstawia swoje ambicje i cele życiowe, uzasadniając swój wybór, • szczegółowo opisuje przewidywania na przyszłość, wyraża opinie na ich temat, • udziela szczegółowych informacji na temat planów na przyszłość, używa poznane słownictwo i właściwe konstrukcje, • używając właściwych konstrukcji, szczegółowo opowiada o zasadach dobrego zachowania, • wyraża szczegółowe opinie, uczucia i emocje, pyta o opinie innych, proponuje i zachęca, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości z rozdziału 8 (e-Panel).				
Uczeń rozwiązuje test końcoworoczny (e-Panel).				

KLASA 6

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO

Stopień celujący

Uczeń:

- operuje wiedzą obejmującą cały program nauczania w danej klasie,
- wykracza wiadomościami poza program,
- rozwija samodzielnie swoje umiejętności językowe (wykonuje nadprogramowe zadania, czyta prasę, ogląda programy TV w języku niemieckim i korzysta z niemieckojęzycznych źródeł internetowych),
- jest laureatem szkolnego lub regionalnego konkursu języka niemieckiego,
- w semestrze nie otrzymuje ocen niedostatecznych z przedmiotu.

Stopień bardzo dobry

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie,
- bardzo dobrze rozumie wypowiedzi nauczyciela i kolegów,
- bardzo dobrze rozumie treść tekstu słuchanego,
- w wypowiedzi ustnej prezentuje bardzo dobre opanowanie struktur leksykalno-gramatycznych,
- czyta płynnie, w szybkim tempie, rozumie treść czytanego tekstu, zwraca uwagę na akcent zdaniowy i wyrazowy,
- potrafi samodzielnie napisać krótki tekst użytkowy.

Stopień dobry

Uczeń:

- nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, ale poprawnie stosuje zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania zadań,
- dobrze rozumie wypowiedzi nauczyciela i kolegów,
- dobrze rozumie treść tekstu słuchanego,
- w wypowiedzi ustnej popełnia nieliczne błędy,
- dobrze rozumie treść czytanego tekstu,
- samodzielnie konstruuje krótką wypowiedź pisemną, popełniając nieliczne błędy.

Stopień dostateczny

Uczeń:

- nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, ale rozwiązuje zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (niekiedy z pomocą nauczyciela),
- rozumie proste polecenia nauczyciela,
- rozumie wybiórczo treść tekstu słuchanego (po kilkukrotnym wysłuchaniu),
- w wypowiedzi ustnej stosuje proste zdania, często z pomocą nauczyciela,
- czyta wolno, popełnia liczne błędy, często nie rozumie treści tekstu,
- w wypowiedzi pisemnej popełnia błędy gramatyczne, najczęściej posługuje się prostymi strukturami gramatycznymi.

Stopień dopuszczający

Uczeń:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, ale braki te nie uniemożliwiają uzyskanie przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki,
- odbiera tylko wcześniej poznane komunikaty,
- w tekście słuchanym rozumie tylko pojedyncze słowa,
- w wypowiedzi ustnej popełnia liczne błędy, które znacznie zakłócają komunikację, jego wypowiedź jest tylko częściowo zrozumiała,
- czyta bardzo wolno, artykułuje i akcentuje podobnie jak w języku polskim,

- odwzorowuje napisany tekst, w większości używa nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

Stopień niedostateczny

Uczeń:

- nie opanował wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, a braki te uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu,
- nie potrafi przekazywać informacji,
- nie rozumie poleceń i pytań nauczyciela,
- nie opanował podstawowych struktur gramatycznych i podstawowego słownictwa,
- nie potrafi skonstruować wypowiedzi pisemnej,
- nie umie poprawnie budować prostych zdań,
- operuje bardzo ubogim słownictwem,
- nie wykazuje żadnego zainteresowania przedmiotem, nie wykazuje chęci poprawy zdobytych z przedmiotu ocen.

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI (DYSLEKSJA, DYSORTOGRAFIA) NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO

Stopień celujący

Uczeń:

- operuje wiedzą obejmującą cały program nauczania w danej klasie,
- wykracza wiadomościami poza program,
- rozwija samodzielnie swoje umiejętności językowe (wykonuje nadprogramowe zadania, czyta prasę i ogląda programy TV w języku niemieckim, korzysta z niemieckojęzycznych źródeł internetowych),
- w semestrze nie otrzymuje ocen niedostatecznych z przedmiotu.

Stopień bardzo dobry

Uczeń:

- bardzo dobrze rozumie wypowiedzi nauczyciela i kolegów,
- bardzo dobrze rozumie treść tekstu słuchanego,
- w wypowiedzi ustnej prezentuje bardzo dobre opanowanie struktur leksykalno-gramatycznych,
- czyta w szybkim tempie, popełniając błędy, rozumie treść czytanego tekstu, zwraca uwagę na akcent zdaniowy i wyrazowy,
- potrafi samodzielnie napisać krótki tekst użytkowy, popełniając nieliczne błędy ortograficzne.

Stopień dobry

Uczeń:

- dobrze rozumie wypowiedzi nauczyciela i kolegów,
- dobrze rozumie treść tekstu słuchanego,
- w wypowiedzi ustnej popełnia nieliczne błędy,
- dobrze rozumie treść czytanego tekstu,
- samodzielnie konstruuje krótką wypowiedź pisemną, popełniając błędy ortograficzne.

Stopień dostateczny

Uczeń:

- rozumie proste polecenia nauczyciela,
- rozumie wybiórczo treść tekstu słuchanego (po kilkukrotnym wysłuchaniu),
- w wypowiedzi ustnej stosuje proste zdania, często z pomocą nauczyciela,
- czyta wolno, popełnia liczne błędy, często nie rozumie treści tekstu,
- w wypowiedzi pisemnej popełnia błędy gramatyczne i ortograficzne, najczęściej posługuje się prostymi strukturami gramatycznymi.

Stopień dopuszczający

Uczeń:

- odbiera tylko wcześniej poznane komunikaty,
- w tekście słuchanym rozumie tylko pojedyncze słowa,
- w wypowiedzi ustnej popełnia liczne błędy, które znacznie zakłócają komunikację, jego wypowiedź jest tylko częściowo zrozumiała,
- czyta bardzo wolno, artykułuje i akcentuje podobnie do języka polskiego,
- odwzorowuje napisany tekst, w większości używa nieprawidłowej pisowni i interpunkcji,
- wymaga stałej stymulacji i instruowania przez nauczyciela przy pracy z tekstem pisanym i czytanim.

Stopień niedostateczny

Uczeń:

- nie potrafi przekazywać informacji,
- nie rozumie poleceń i pytań nauczyciela,
- nie opanował podstawowych struktur gramatycznych i podstawowego słownictwa,
- nie potrafi skonstruować wypowiedzi pisemnej,
- nie umie poprawnie budować prostych zdań,
- operuje bardzo ubogim słownictwem,
- pisząc, popełnia liczne błędy ortograficzne, które całkowicie uniemożliwiają komunikację.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO W KLASIE VI

WYMAGANIA PODSTAWOWE

Na ocenę dopuszczającą (2)

1. rozumienie ze słuchu

Uczeń:

- rozróżnia niektóre słowa w zdaniach obcego tekstu,
- właściwie reaguje na podstawowe polecenia nauczyciela w języku niemieckim,
- rozumie krótkie, proste wypowiedzi (zgodne z tematyką programową).

2. mówienie

Uczeń:

- zna niektóre części ciała,
- pyta kolegę/koleżankę o samopoczucie,
- mówi, jak się czuje i co mu dolega,
- zna nazwy niektórych dolegliwości i lekarstw,
- mówi, co mu wolno, a czego nie wolno robić,
- prosi o pozwolenie, zna odmianę czasownika „dürfen”,
- przedstawia przykładowy jadłospis dla swojego rówieśnika przy pomocy nauczyciela,
- zna nazwy niektórych artykułów spożywczych,
- pyta rówieśnika, co robił poprzedniego dnia,
- podaje termin określonych wydarzeń,
- przy pomocy nauczyciela opisuje, co sam robił, np. w ostatni weekend,
- zna nazwy niektórych lokali, sklepów, instytucji,
- pyta o ich położenie,
- proponuje koledze/koleżance spotkanie,
- proponuje koledze/koleżance formę spędzania wolnego czasu,
- pyta o drogę,
- zna podstawowe zwroty związane z określaniem drogi,
- zna nazwy niektórych środków transportu,
- pyta o położenie przedmiotów,

- zna nazwy niektórych mebli i przedmiotów codziennego użytku,
- zna przyimki określające położenie,
- zna zasady tworzenia czasu przeszłego *Perfekt*,
- zna odmianę czasowników „wissen” i „sich treffen”.

3. czytanie

Uczeń:

- przeczyta krótki tekst z podręcznika,
- wyszukuje określone informacje w tekście (rozwija swoją umiejętność czytania ze zrozumieniem), często przy pomocy nauczyciela,
- rozumie proste przepisy kulinarne,
- korzysta z pomocy nauczyciela.

4. pisanie

Uczeń:

- przyporządkowuje odpowiedzi pytaniom,
- zapisuje poprawnie poznane struktury,
- układa zdania z rozrzuconych elementów i poprawnie je zapisuje przy pomocy nauczyciela.

Na ocenę dostateczną (3)

1. rozumienie ze słuchu

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą, ponadto:

- rozumie krótkie zdania, krótkie, nieskomplikowane teksty,
- wyszukuje określone informacje w tekście słuchanym, często przy pomocy nauczyciela.

2. mówienie

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą, ponadto:

- zna więcej słów do danego bloku tematycznego,
- poprawnie wymawia poznane słownictwo,
- zna odmianę rzeczownika z rodzajnikiem określonym w celowniku,
- radzi innym osobom, co powinny zrobić, aby załagodzić dolegliwości związane z daną chorobą,
- nawiązuje i podtrzymuje krótką rozmowę z kolegą/koleżanką na temat zdrowia, sposobu życia i odżywiania się,
- zna użycie czasownika „schaden” z celownikiem,
- mówi, w jaki sposób odżywiają się inni,
- pyta o powód działań kolegi/koleżanki,
- podaje powód swojego zachowania,
- zna zasady użycia spójnika „weil,”
- opowiada o swoich ostatnich wakacjach, ostatnim weekendzie,
- konstruuje krótką wypowiedź w czasie przeszłym *Perfekt*,
- przyjmuje propozycję spotkania lub ją odrzuca,
- mówi, jakie produkty można kupić w danych sklepach,
- opisuje położenie lokali, sklepów,
- mówi, jakim środkiem transportu można dojechać do danego miejsca,
- określa drogę, położenie przedmiotów, mebli w domu,
- opisuje pokój wg określonych informacji.

3. czytanie

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą, ponadto:

- wyszukuje określone informacje w tekście czytany przy pomocy nauczyciela,
- poprawnie czyta dłuższy tekst na głos, korzysta z pomocy nauczyciela,
- stosuje zasady interpunkcji.

4. pisanie

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą, ponadto:

- uzupełni luki w tekście odpowiednimi wyrazami,
- pisze krótki tekst użytkowy przy pomocy nauczyciela,
- pisze przepis na ulubioną potrawę przy pomocy nauczyciela.

WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE:

Na ocenę dobrą (4)

1. rozumienie ze słuchu

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą i dostateczną, ponadto:

- rozumie pełną wypowiedź nauczyciela i kolegów na tematy objęte programem,
- wyszukuje określone informacje w tekście słuchanym, niekiedy przy pomocy nauczyciela,
- selektywnie rozumie podany tekst.

2. mówienie

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą i dostateczną, ponadto:

- ma większy zasób słownictwa,
- konstruuje kilkudzaniową wypowiedź na dany temat bez popełniania rażących błędów,
- nawiązuje i podtrzymuje dialog z kolegą/koleżanką, jaki prowadzi tryb życia (np. co lubi jeść, w jaki sposób dba o swoje zdrowie), gdzie robi zakupy,
- tworzy dialogi wg schematu,
- zna i używa form trybu rozkazującego,
- poprawnie wymawia wybrane głoski, wyrazy i zwroty,
- pyta, gdzie można wymienić pieniądze, zjeść pizzę, itp.,
- sam udziela podobnych informacji,
- tworzy pytania do odpowiedzi.

3. czytanie

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą i dostateczną, ponadto:

- czyta dłuższe partie tekstu z prawidłowym zastosowaniem zasad fonetyki i interpunkcji,
- wyszukuje określone informacje w tekście czytanim, tylko niekiedy przy pomocy nauczyciela.

4. pisanie

Uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą i dostateczną, ponadto:

- pisze z pamięci wyrazy oraz krótkie zdania bez rażących błędów,
- opisuje drogę ze szkoły do domu (pisze krótki e-mail).

Na ocenę bardzo dobrą (5)

1. rozumienie ze słuchu

Uczeń:

- selektywnie rozumie wybrany tekst,
- prawidłowo wyszukuje określone informacje w tekście słuchanym,
- rozumie w większości wypowiedzi nauczyciela na tematy objęte programem.

2. mówienie

Uczeń:

- formułuje dłuższą wypowiedź, np. na temat swoich ostatnich wakacji, ostatniego weekendu,
- opowiada historyjkę na podstawie obrazków i podanych zwrotów,
- poprawnie stosuje czas przeszły *Perfekt*,
- opowiada o wydarzeniach z poprzedniego dnia bez rażących błędów,
- zna i stosuje konstrukcję „zu” + bezokolicznik,
- poprawnie stosuje przyimki z odpowiednimi przypadkami,

- nie korzysta z gotowych schematów i rozwiązań.

3. czytanie

Uczeń:

- przeczyta prawidłowo tekst z podręcznika, nie korzysta z pomocy nauczyciela,
- prawidłowo akcentuje wyrazy,
- właściwie stosuje interpunkcję.

4. pisanie

Uczeń:

- opisuje obrazki, ilustracje, nie korzysta z pomocy nauczyciela,
- formułuje dłuższą wypowiedź pisemną,
- opisuje swój wymarzony pokój,
- samodzielnie pisze krótki tekst użytkowy,
- używa w wypowiedzi pisemnej zdań podrzędnie złożonych ze spójnikiem „weil”.

Na ocenę celującą (6)

Uczeń

- 1) spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej oraz wykazuje aktywność w zdobywaniu podstawowej wiedzy o krajach, społeczeństwach i kulturach niemieckiego obszaru językowego, a także świadomość związku między kulturą własną i kulturą tych społeczności oraz wrażliwość międzykulturową;
- 2) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem;
- 3) aktywnie współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych pracach projektowych;
- 4) aktywnie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny –język polski klasa 6

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Inni, obcy, tacy sami?	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kompozycję obrazu charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat specyfiki komiksu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje problem przedstawiony na obrazie wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła</i> <i>jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
5. Zmartwienia	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wyjaśnia pojęcia: <i>związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje bohaterów fragmentu nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością
6. Czym jest starość?	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść wiersza określa rodzaj literacki wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat wiersza interpretuje znaczenie puenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu omawia specyfikę miejsca akcji charakteryzuje bohaterów fragmentu nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej

<p>8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje formę wskazanej części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście 	
<p>10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantastycznonaukowa (science fiction)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
<p>15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów 	
<p>17. Wpływ otoczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>stereotyp</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
<p>18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w słowniku potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu 	

19. Wykluczenie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób
20. Człowiek wobec świata	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>uchodźca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo, -dzki</i> oraz -<i>ctwo, -cki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje właściwe formy wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników 	
23. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator, powieść, świat przedstawiony, akcja, wątek, fabuła, jednowątkowa, powieść fantastycznonaukowa,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>charakterystyka, pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników, odmienne części mowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny</i>				
25. Trudne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień
28. Grypa duszy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa

		<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem 		
30. Strata bliskiej osoby	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci
31. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów 	
32. Pierwsza miłość	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście 	
34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki nieprzechodnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego 	

		bierną i z biernej na czynną			
35. Pisownia trudnych form czasowników	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: <i>bezokolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście 	
38., 39. Opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> • wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • opisuje emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem • przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy arcyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość 	
36. i 37. Samotność	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny • wyjaśnia pojęcie: <i>anafora</i> <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu 	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje narratora 		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 		
38. Jaką funkcję pełnią zaimki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> • używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach 	
39. Rodzinny kryzys	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna, szyfr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia profesje związane z telewizją 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę telewizji jako medium 	
41. Niewidzialne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>teatr, fikcja literacka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wypowiada się na temat specyfiki teatru • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi i niewidzialnych spraw</i>

			<ul style="list-style-type: none"> • określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 		
42. Programy telewizyjne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia programy telewizyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady programów telewizyjnych i klasyfikuje je do właściwych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy programów telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje reklamę
43. Korzystanie z telefonu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>e-higiena, fonoholizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje o faktach od opinii 	
44. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna), narracja pierwszoosobowa, anafora, fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji, programy telewizyjne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
46. Jacy jesteśmy?	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję tła • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie

47. i 48. Bajki Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> relacjonuje treść bajek 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję wskazuje w utworach cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i omawia morał w bajkach wskazuje wartości o których mowa w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
49. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> relacjonuje treść bajki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję wymienia cechy bajki podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i omawia morał w bajce wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce
50. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> relacjonuje treść bajki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję wymienia cechy bajki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i omawia morał w bajce wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje bajkę
51. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> przy redagowaniu tekstów korzystać ze słownika terminów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> określa swoistość definicji słownikowych 	<ul style="list-style-type: none"> krytycznie ocenia pozyskane informacje 	
52. Kompleksy	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń interpretuje zakończenie fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie
53. Jak dyskutować?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumentację do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji aktywnie uczestniczyć w dyskusji 	

54. Jak przygotowuje wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej 	
55. Jak nas widzą inni?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich 	
56. Refleksja o sobie samym	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obraz w kontekście wiersza
57. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieodmierne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmierne części mowy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przysłówków w tekście • posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście 	
58. Jaka funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa partykuł i wykrzykników w tekście 	
59. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście 	

60. Użycie dwukropka	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania dwukropka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje dwukropek we własnych tekstach 	
61. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, morał, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmiennie części mowy, pisownia wyrazów z nie, dwukropek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
63. Odkrywanie świata	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
64., 65., 66., 67. i 68. W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść przygodowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
69. Postrzeżanie Afryki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stereotypowy obraz Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
70. Kodeks turysty	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli tekst na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki

71. Podróż oczami poety	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzośćlowu • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
72. Różne rodzaje muzeów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę poszczególnych muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wybrane muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
73. i 74. Co już wiemy o częściach zdania?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania tak, aby zastosuje inny rodzaj podmiotu 	
75. Jak wyrażamy oczekiwania?	<ul style="list-style-type: none"> • wlicza rodzaje perswazji • definiuje perswazję 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań 	
76. Znaki interpunkcyjne w dialogach	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne 	
77. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające 	
78. Wspomnienia z podróży	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
79. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje prawnie podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia pisownię podanych słów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą 	
80. i 81. Znajomość języków	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje oryginalny scenariusz filmowy na podstawie własnego pomysłu

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>scenariusz filmowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> do swoich własnych doświadczeń • redaguje scenariusz filmowy na podstawie podanego tekstu 	
82. Człowiek wobec przestrzeni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
83. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja), scenariusz filmowy, wypowiedź twórcza, pisownia wielką i małą literą, znaki interpunkcyjne w dialogach, części zdania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
85. Na skrzydłach fantazji	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
86. Widzenie świata	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
87. Mowa muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu

88. Ludzie muzyki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia profesje związane z muzyką 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji 	<ul style="list-style-type: none"> omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki 	
89. Koncert Wojskiego	<ul style="list-style-type: none"> streszcza fragment omawia świat przedstawiony fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy, na które można podzielić <i>Koncert Wojskiego</i> wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje język fragmentu omawia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu wyraża własną opinię o fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
90. Pisownia q, ę oraz om, on, em, en	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady pisowni q, ę oraz om, on, em, en 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy tekst z użyciem poprawnych form 	
91., 92., 93., 94. i 95. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego charakteryzuje narratora wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wątek główny i wątki poboczne rozdziela elementy realistyczne i fantastyczne w utworze charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych określa tematykę utworu nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
96. Jak redaguje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	<ul style="list-style-type: none"> definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	
97. Wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść wiersza określa rodzaj literacki wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki stylistyczne wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje problematykę utworu określa funkcję środków stylistycznych nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat wiersza interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu
98. Pamiętny dzień	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek

	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje 	do swoich własnych doświadczeń	
99. Zagadka Mony Lisy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i> 	
100. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podział wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte 	
101. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje rodzaje związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje związki wyrazowe 	
102. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym 	<ul style="list-style-type: none"> • w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek 	<ul style="list-style-type: none"> • koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy teksty poprawnie stosując przecinki 	
103. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy, pisownia q, ę oraz en, em, on, om, przecinek w zdaniu pojedynczym, różne rodzaje wypowiedzeń, związki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	wyrazowe, wyrazy poza związkami				
105. A było to dobre	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
106. i 107. Co było na początku?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd na temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii
108. Pierwsi ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamińskiej do pierwowzoru biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisburyskiego
109. Punkt widzenia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>

110. Motywy biblijne	<ul style="list-style-type: none"> wymienia motywy biblijne obecne w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie oraz znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
111. Czy ziarno wyda plon?	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść przypowieści wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
112. Ludzka dobroć	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść przypowieści wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę przypowieści omawia zachowanie bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje przesłanie przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
113. Korzystanie z talentu	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść przypowieści wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
114. Wartość przygotowań	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść przypowieści wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
115. Dobroczynca ludzkości	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść mitu wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i> 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera fragmentu określa tematykę fragmentu podaje cechy mitu w podanym fragmencie wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
116. i 117. Siła miłości	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> relacjonuje treść mitu wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Tartar</i> Leopold Staff, <i>Odys</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> charakteryzuje bohaterów fragmentu określa tematykę mitu wskazuje cechy mitu w podanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> określa problematykę mitu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach Leopold Staff, <i>Odys</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa

	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego 	<p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne 	<p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór 	
118. W świecie mitów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
119. Jan redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	
120. Zasady postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
121. Tolerancja	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens
122. Użycie nawiasu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania nawiasu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst o nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z użyciem nawiasów 	
123. Radość obdarowywania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść obyczajowa</i> 		wartości ważne dla bohaterów		
124. Pisownia wyrazów obcych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych 	
125. Jak rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje wykresy zdań złożonych 	
126. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje wykresy zdań 	
127. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, pamiętnik, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści, pisownia wyrazów obcych, użycie nawiasu, zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdania złożone współrzędnie (łącznie, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
129. Spotkania z naturą	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
130. Zdziwienie światem	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury

			<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 		
131. Uczucia zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o temacie artykułu • wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sposobu traktowania zwierząt przez ludzi
132. Człowiek w cywilizowanym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • charakteryzuje nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
133. Co dziedziczymy?	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie: <i>komiks</i> • omawia świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
134. Jak redaguje list oficjalny?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje list oficjalny 	
135. Jak kulturalnie się porozumiewać?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji 	
136. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje głoski, sylaby i litery 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia spółgłoski miękkie od twardych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza 	

				tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	
137. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych wymienia cechy głosek ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście 	
138. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca definiuje słowo: <i>intonacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikować akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje akcent w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> czyta podany tekst poprawnie akcentując wszystkie wyrazy 	
139. i 140. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami 	<ul style="list-style-type: none"> podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię poprawnie zapisuje podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h 	
141. Człowiek i natura	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść wiersza określa rodzaj literacki wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki stylistyczne wypowiada się na temat podmiotu lirycznego omawia sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu określa funkcję środków stylistycznych nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat wiersza interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
142. Jak poprawnie używa średnika?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia podany tekst średnikami 	<ul style="list-style-type: none"> układa tekst z zastosowaniem średników 	
143. Walka z plastikiem	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu omawia funkcję śródtytułów odróżnić informacje o faktach od opinii wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o temacie artykułu wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami 	<ul style="list-style-type: none"> omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
144. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie posługuje się terminami i pojęciami: <i>list oficjalny</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretuje wymagany materiał właściwie argumentuje 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje bogate konteksty formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h, średnik, głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery i, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania, zasady intonacji)			• uogólnia, podsumowuje i porównuje	
146. Kartki z kalendarza	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
147. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie: <i>patriotyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa: <i>patriotyzm</i>
148. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat utworu • wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję epitetów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię na temat wiersza • omawia symbolikę ozdób choinkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
149. 14 lutego – walentynki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • nazywa emocje, których doświadcza bohater 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
150, 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść listu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobrażnia według autorki listu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
151. Wielkanoc	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

			<ul style="list-style-type: none">• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst• określa nastrój utworu		
--	--	--	---	--	--

MATEMATYKA KLASA 6

POZIOMY WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH:

- | | |
|--------------------------|-------------------------|
| K - konieczny | ocena dopuszczająca (2) |
| P - podstawowy | ocena dostateczna (3) |
| R - rozszerzający | ocena dobra (4) |
| D - dopełniający | ocena bardzo dobra (5) |
| W - wykraczający | ocena celująca (6) |

Umiejętności spoza nowej podstawy programowej zaznaczono **na szaro**.

JEDNOSTKA LEKCYJNA / TEMAT		CELE PODSTAWOWE	CELE PONADPODSTAWOWE
		Uczeń:	Uczeń:
1	Lekcja organizacyjna. Zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi i PSO.	<ul style="list-style-type: none"> • zna podręcznik i zeszyt ćwiczeń, z których będzie korzystał w ciągu roku szkolnego na lekcjach matematyki (K) • zna PSO (K) 	
LICZBY NATURALNE I UŁAMKI (16 h)			
2	Rachunki pamięciowe na liczbach naturalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy działań (K) • zna kolejność wykonywania działań (K) • zna pojęcie potęgi (K) • zna NWD i NWW (K-P) • rozumie potrzebę stosowania działań pamięciowych (K) • umie dzielić z resztą (K-P) • umie rozłożyć liczbę na czynniki pierwsze (K-P) • umie zaznaczyć i odczytać na osi liczbowej liczbę naturalną (K-P) • umie dodawać i odejmować w pamięci: <ul style="list-style-type: none"> – dwucyfrowe liczby naturalne (K) – wielocyfrowe liczby naturalne (P-R) • umie mnożyć i dzielić w pamięci <ul style="list-style-type: none"> – dwucyfrowe liczby naturalne (K) – wielocyfrowe liczby naturalne (P-R) • umie obliczyć kwadrat i sześcian liczby naturalnej (K) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych (K-P) • umie tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażen (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach naturalnych (R-W) • umie tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażen (D-W) • umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych (R-W)
3 – 4	Rachunki pamięciowe na ułamkach dziesiętnych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna algorytm mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,.. (K) • umie zaznaczyć i odczytać na osi liczbowej ułamek dziesiętny (P-R) • umie dodawać i odejmować w pamięci: <ul style="list-style-type: none"> – ułamki dziesiętne o jednakowej liczbie cyfr po przecinku (K) – ułamki dziesiętne różniące się liczbą cyfr po przecinku (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania ułamkach dziesiętnych (R-W) • umie tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażen (D-W)

		<ul style="list-style-type: none"> • umie mnożyć i dzielić w pamięci ułamki dziesiętne <ul style="list-style-type: none"> – w ramach tabliczki mnożenia (K) – wykraczające poza tabliczkę mnożenia (P-R) • umie obliczyć kwadrat i sześcián ułamka dziesiętnego (K-P) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania ułamkach dziesiętnych (K-P) • umie tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażení (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach dziesiętnych (R-W) • umie szacować wartości wyrażení arytmetycznych (R)
5 – 6	Działania pisemne na ułamkach dziesiętnych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie algorytmy czterech działań pisemnych (K) • rozumie potrzebę stosowania działań pisemnych (K) • umie pisemnie wykonać każde z czterech działań na ułamkach dziesiętnych (K-P) • umie obliczyć kwadrat i sześcián ułamka dziesiętnego (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych (K-P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych (R) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych (D-W)
7 – 8	Potęgowanie liczb*	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie potęgi (K) • rozumie związek potęgi z iloczynem (K) • umie zapisać iloczyny w postaci potęgi (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z potęgami (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisać liczbę w postaci potęgi liczby 10 (R) • umie określić ostatnią cyfrę potęgi (D-W) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z potęgami (D-W)
9 – 10	Działania na ułamkach zwykłych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie zasadę skracania i rozszerzania ułamków zwykłych (K) • zna i rozumie pojęcie ułamka nieskracalnego (K) • zna i rozumie pojęcie ułamka jako: <ul style="list-style-type: none"> – ilorazu dwóch liczb naturalnych (K) – części całości (K) • zna i rozumie algorytm zamiany liczby mieszanej na ułamek niewłaściwy i odwrotnie (K) • zna i rozumie algorytmy czterech działań na ułamkach zwykłych (K) • umie zaznaczyć i odczytać ułamek na osi liczbowej (K-R) • umie wyciągać całości z ułamków niewłaściwych oraz zamieniać liczby mieszane na ułamki niewłaściwe (K) • umie dodawać, odejmować, mnożyć i dzielić ułamki zwykłe (K-P) • umie obliczyć ułamek z: <ul style="list-style-type: none"> – liczby naturalnej (K) – ułamka lub liczby mieszanej (P-R) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego cztery działania oraz potęgowanie ułamków zwykłych (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych (K-P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego cztery działania oraz potęgowanie ułamków zwykłych (R-W) • umie obliczyć wartość ułamka piętrowego (R-D) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych (D-W)
11 - 12	Ułamki zwykłe i dziesiętne.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie zasadę zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny metodą rozszerzania lub skracania ułamka (K) • zna i rozumie zasadę zamiany ułamka dziesiętnego na ułamek zwykły (K) • umie zamienić ułamek zwykły na ułamek dziesiętny i odwrotnie (K-P) • umie porównać ułamek zwykły z ułamkiem dziesiętnym (P-R) • umie porządkować ułamki (P-R) • umie zaznaczyć i odczytać ułamki zwykłe i dziesiętne na osi liczbowej (K-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach wymiernych dodatnich (R-W) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z działaniami na ułamkach zwykłych i dziesiętnych (R) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z działaniami na ułamkach zwykłych i dziesiętnych (D-W)

		<ul style="list-style-type: none"> umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego cztery działania na liczbach wymiernych dodatnich (P-R) 	
13 – 14	Rozwinięcia dziesiętne ułamków zwykłych.	<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie zasadę zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny metodą dzielenia licznika przez mianownik (P) zna pojęcie rozwinięcia dziesiętnego skończonego i rozwinięcia dziesiętnego nieskończonego okresowego (P) umie podać rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego (P-R) umie zapisać w skróconej postaci rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego (P-R) umie określić kolejną cyfrę rozwinięcia dziesiętnego na podstawie jego skróconego zapisu (P-R) umie porównać liczby wymierne dodatnie (P-R) umie porządkować liczby wymierne dodatnie (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> zna warunek konieczny zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony (D) umie określić rodzaj rozwinięcia dziesiętnego ułamka (D-W) umie porównać rozwinięcia dziesiętne liczb zapisanych w skróconej postaci (R-D) umie porównać liczby wymierne dodatnie (R-D) umie porządkować liczby wymierne dodatnie (R-D) umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z rozwinięciami dziesiętnymi ułamków zwykłych (D-W)
15	Powtórzenie wiadomości.		
16 – 17	Praca klasowa.		
FIGURY NA PŁASZCZYŹNIE (13 h)			
18	Proste i odcinki.	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: prosta, półprosta, odcinek (K) zna i rozumie wzajemne położenie prostych i odcinków (K) zna definicje odcinków prostopadłych i odcinków równoległych (P) zna i rozumie pojęcie odległości punktu od prostej (K-P) zna i rozumie pojęcie odległości między prostymi równoległymi (K-P) rozumie różnicę między prostą i odcinkiem, prostą i półprostą (K) rozumie konieczność stosowania odpowiednich przyrządów do rysowania figur geometrycznych (K) umie narysować za pomocą ekerki i linijki proste równoległe o danej odległości od siebie (P) umie narysować za pomocą ekerki i linijki proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe (K) umie rozwiązać zadania tekstowe związane z wzajemnym położeniem odcinków, prostych i półprostych (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> zna konstrukcję prostej prostopadłej do danej, przechodzącej przez dany punkt (W) zna konstrukcję prostej równoległej do danej, przechodzącej przez dany punkt (W) umie skonstruować prostą prostopadłą do danej, przechodzącą przez dany punkt (W) umie skonstruować prostą równoległą do danej, przechodzącą przez dany punkt (W) umie rozwiązać zadania konstrukcyjne związane z kreśleniem prostych prostopadłych i prostych równoległych (D-W)
19	Okręgi i koła.	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: koło i okrąg (K) zna elementy koła i okręgu (K-P) zna zależność między długością promienia i średnicy (K) rozumie różnicę między kołem i okręgiem (P) rozumie konieczność stosowania odpowiednich przyrządów do rysowania figur geometrycznych (K) umie wskazać poszczególne elementy w okręgu i w kole (K) umie kreślić koło i okrąg o danym promieniu lub o danej średnicy (K) umie rozwiązać zadania tekstowe związane z kołem, okręgiem i innymi figurami (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> zna wzajemne położenie: <ul style="list-style-type: none"> – prostej i okręgu (R), – okręgów (R) zna konstrukcyjny sposób wyznaczania środka odcinka (W) zna pojęcie symetralnej odcinka (W) umie wyznaczyć środek narysowanego okręgu (W) umie rozwiązać nietypowe zadania tekstowe związane z kołem, okręgiem i innymi figurami (D-W)
20 – 21	Trójkąty.	<ul style="list-style-type: none"> zna rodzaje trójkątów (K-P) zna nazwy boków w trójkącie równoramiennym i w trójkącie prostokątnym (K) zna zależność między bokami w trójkącie równoramiennym (P) zna i rozumie zasady konstrukcji trójkąta o danych trzech bokach (P) zna i rozumie warunek zbudowania trójkąta – nierówność trójkąta (P) 	<ul style="list-style-type: none"> umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obwodem trójkąta (R-W) umie wykorzystać przenoszenie odcinków w zadaniach konstrukcyjnych (D-W) umie rozwiązać zadanie konstrukcyjne związane z konstrukcją trójkąta o danych bokach (R-W) umie wyznaczyć środek ciężkości trójkąta (W)

		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pochodzenie nazw poszczególnych rodzajów trójkątów (K) • umie narysować poszczególne rodzaje trójkątów (K) • umie narysować trójkąt w skali (P) • umie obliczyć obwód trójkąta (K) • umie obliczyć długość boku trójkąta równobocznego, znając jego obwód (P) • umie obliczyć długość boku trójkąta, znając obwód i informacje o pozostałych bokach (P-R) • umie skonstruować trójkąt o danych trzech bokach (P) • umie sprawdzić, czy z odcinków o danych długościach można zbudować trójkąt (P-R) • umie rozwiązać zadanie konstrukcyjne związane z konstrukcją trójkąta o danych bokach (P-R) 	
22 – 23	Czworokąty i inne wielokąty.	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy czworokątów (K) • zna i rozumie własności czworokątów (K-P) • zna definicję przekątnej oraz obwodu wielokąta (K) • zna i rozumie zależność między liczbą boków, wierzchołków i kątów w wielokącie (K) • umie sklasyfikować czworokąty (P-R) • umie narysować czworokąt, mając informacje o: <ul style="list-style-type: none"> – bokach (K-R) – przekątnych (P-R) • umie wskazać na rysunku wielokąt o określonych cechach (K-P) • umie obliczyć obwód czworokąta (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obwodem czworokąta (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie skonstruować kopię czworokąta (R) • umie skonstruować równoległobok, znając dwa boki i przekątną (R) • umie skonstruować trapez równoramienny, znając jego podstawy i ramię (D-W) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obwodem wielokąta (R-W)
24 – 25	Kąty.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie kąta (K) • zna pojęcie wierzchołka i ramion kąta (K) • zna podział kątów ze względu na miarę: <ul style="list-style-type: none"> – prosty, ostry, rozwarty(K), – pełny, półpełny (P) • zna podział kątów ze względu na położenie: <ul style="list-style-type: none"> – przyległe, wierzchołkowe (K) • zna zapis symboliczny kąta i jego miary (K) • rozumie związki miarowe poszczególnych rodzajów kątów (K-P) • umie zmierzyć kąt (K) • umie narysować kąt o określonej mierze (K-P) • umie rozróżniać i nazywać poszczególne rodzaje kątów (K-R) • umie obliczyć brakujące miary kątów przyległych, wierzchołkowych (P) • umie rozwiązać zadanie związane z zegarem (P) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna podział kątów ze względu na miarę: <ul style="list-style-type: none"> – wypukły, wklęsły (R) • zna podział kątów ze względu na położenie: <ul style="list-style-type: none"> – odpowiadające, naprzemianległe (R) • umie obliczyć brakujące miary kątów odpowiadających, naprzemianległych (R) • umie rozwiązać zadanie związane z zegarem (D-W) • umie określić miarę kąta przyległego, wierzchołkowego, odpowiadającego, naprzemianległego na podstawie rysunku lub treści zadania (D-W)
26 – 27	Kąty w trójkątach i czworokątach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta (K) • zna miary kątów w trójkącie równobocznym (P) • zna i rozumie zależność między kątami w trójkącie równoramiennym (P) • zna sumę miar kątów wewnętrznych czworokąta (K) • zna i rozumie zależność między kątami w trapezie, równoległoboku (P) • umie obliczyć brakujące miary kątów trójkąta (K-P) • umie obliczyć brakujące miary kątów czworokątów (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna definicję wielokąta foremnego (W) • umie obliczyć brakujące miary kątów trójkąta lub czworokąta na rysunku z wykorzystaniem miar kątów przyległych, wierzchołkowych, naprzemianległych, odpowiadających oraz własności trójkątów lub czworokątów (R-W) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z miarami kątów w trójkątach i czworokątach (D-W)
28	Powtórzenie wiadomości.		

29 – 30	Praca klasowa.		
LICZBY NA CO DZIEŃ (15 h)			
31 – 32	Kalendarz i czas.	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady dotyczące lat przestępnych (P) zna jednostki czasu (K) zna i rozumie zapisywanie i odczytywanie dat w systemie rzymskim (K-P) rozumie konieczność wprowadzenia lat przestępnych (P) umie podać przykładowe lata przestępne (P) umie obliczyć upływ czasu między wydarzeniami (K-P) umie porządkować wydarzenia w kolejności chronologicznej (K) umie zamienić jednostki czasu (K-R) umie wyrażać w różnych jednostkach ten sam upływ czasu (P-R) umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z kalendarzem i czasem (P-R) umie określać wiek (K-P) 	<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie jednostki w różnych systemach metrycznych (D-W) umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z kalendarzem i czasem (D-W)
33 – 34	Jednostki długości i jednostki masy.	<ul style="list-style-type: none"> zna jednostki długości (K) zna jednostki masy (K) rozumie potrzebę stosowania różnorodnych jednostek długości i masy (K) umie wykonać obliczenia dotyczące długości (K-P) umie wykonać obliczenia dotyczące masy (K-P) umie zamienić jednostki długości i masy (K-P) umie wyrażać w różnych jednostkach te same masy (P-R) umie wyrażać w różnych jednostkach te same długości (P-R) umie porządkować wielkości podane w różnych jednostkach (P-R) umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z jednostkami długości i masy (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z jednostkami długości i masy (D-W)
35 – 36	Skala na planach i mapach.	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie skali i planu (K) rozumie potrzebę stosowania odpowiedniej skali na mapach i planach (K) umie obliczyć skalę (K-P) umie obliczyć długości odcinków w skali lub w rzeczywistości (K-P) umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze skalą (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane ze skalą (D-W)
37	Zaokrąglanie liczb.	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady zaokrąglania liczb (P) zna symbol przybliżenia (P) rozumie potrzebę zaokrąglania liczb (P) umie zaokrąglić liczbę do danego rzędu (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie przybliżenia z niedomiarem oraz przybliżenia z nadmiarem (W) umie zaokrąglić liczbę zaznaczoną na osi liczbowej (R) umie wskazać liczby o podanym zaokrągleniu (R) umie zaokrąglić liczbę po zamianie jednostek (R) umie określić, ile jest liczb o podanym zaokrągleniu spełniających dane warunki (D-W) umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z przybliżeniami (D-W)
38	Kalkulator.	<ul style="list-style-type: none"> zna funkcje podstawowych klawiszy (K) rozumie korzyści płynące z umiejętności stosowania kalkulatora do obliczeń (K) umie sprawdzić, czy kalkulator zachowuje kolejność działań (P) umie wykonać obliczenia za pomocą kalkulatora (K-R) umie wykorzystać kalkulator do rozwiązania zadanie tekstowego (P-R) umie rozwiązać zadanie, odczytując dane z tabeli i korzystając z kalkulatora (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> zna funkcje klawiszy pamięci kalkulatora (R) umie wykonać wielodziałaniowe obliczenia za pomocą kalkulatora (D-W) umie wykorzystać kalkulator do rozwiązania zadanie tekstowego (D-W)
39 – 40	Odczytywanie informacji.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie podstawowych symboli występujących w instrukcjach i opisach: <ul style="list-style-type: none"> – diagramów (K) – schematów (K) 	<ul style="list-style-type: none"> umie odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych (D-W) umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe, w którym potrzebne informacje należy odczytać z tabeli lub schematu (D-W)

		<ul style="list-style-type: none"> – innych rysunków (K) • umie odczytać dane z: <ul style="list-style-type: none"> – tabeli (K) – diagramu (K) • umie odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych (K-R) • umie zinterpretować odczytane dane (P-R) 	
41 – 42	Odczytywanie danych z wykresów.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę sporządzania wykresów (P) • umie odczytać dane z wykresu (K-P) • umie odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych (K-R) • umie zinterpretować odczytane dane (P-R) • umie przedstawić dane w postaci wykresu (P-R) • umie porównać informacje odczytane z dwóch wykresów (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównać informacje odczytane z dwóch wykresów (R-W) • umie odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych (D-W) • umie dopasować wykres do opisu sytuacji (D-W) • umie przedstawić dane w postaci wykresu (D)
43	Powtórzenie wiadomości.		
44 – 45	Praca klasowa.		
PRĘDKOŚĆ, DROGA, CZAS (11 h)			
46 – 47	Droga.	<ul style="list-style-type: none"> • umie na podstawie podanej prędkości wyznaczyć długość drogi przebytej w jednostce czasu (K) • umie obliczyć drogę, znając stałą prędkość i czas (K-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem drogi (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem drogi w ruchu jednostajnym (D-W)
48 – 49	Prędkość.	<ul style="list-style-type: none"> • zna jednostki prędkości (K-P) • zna i rozumie algorytm zamiany jednostek prędkości (P-D) • rozumie potrzebę stosowania różnych jednostek prędkości (P) • umie porównać prędkości dwóch ciał, które przebyły jednakowe drogi w różnych czasach (K) • umie obliczyć prędkość w ruchu jednostajnym, znając drogę i czas (K-P) • umie zamieniać jednostki prędkości (P-R) • umie porównać prędkości wyrażane w różnych jednostkach (P-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem prędkości (P-R) • umie odczytać prędkość na podstawie danych przedstawionych w postaci wykresu (K-P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem prędkości (R-W) • umie odczytać prędkość na podstawie danych przedstawionych w postaci wykresu (R-W)
50 – 51	Czas.	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć czas w ruchu jednostajnym, znając drogę i prędkość (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem czasu (R) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem czasu (D-W)
52 – 53	Droga, prędkość, czas.	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe typu prędkość – droga – czas (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe typu prędkość – droga – czas (D-W)
54	Powtórzenie wiadomości.		
55 – 56	Praca klasowa.		
POLA WIELOKĄTÓW (11 h)			
57 – 58	Pole prostokąta.	<ul style="list-style-type: none"> • zna jednostki miary pola (K) • zna wzory na obliczanie pola prostokąta i kwadratu (K) • rozumie pojęcie miary pola jako liczby kwadratów jednostkowych (K) • rozumie zasadę zamiany jednostek pola (P) • umie obliczyć pole prostokąta i kwadratu (K) • umie obliczyć pole kwadratu o danym obwodzie i odwrotnie (P-R) • umie obliczyć bok prostokąta, znając jego pole i długość drugiego boku (K-P) • umie narysować prostokąt o danym polu (P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól prostokątów (R-D) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem prostokąta (D-W)

		<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem prostokąta (P-R) • umie zamienić jednostki pola (P-D) 	
59 – 60	Pole równoległoboku i rombu.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzory na obliczanie pola równoległoboku i rombu (K) • rozumie wyprowadzenie wzoru na obliczanie pola równoległoboku (P) • rozumie zależność doboru wzoru na obliczanie pola rombu od danych (K) • umie obliczyć pole równoległoboku o danej wysokości i podstawie (K) • umie obliczyć pole rombu o danych przekątnych (K) • umie obliczyć pole narysowanego równoległoboku (K-P) • umie narysować równoległobok o danym polu (P) • umie obliczyć wysokość równoległoboku, znając jego pole i długość podstawy, na którą opuszczona jest ta wysokość (P-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem równoległoboku i rombu (P-R) • umie obliczyć długość przekątnej rombu, znając jego pole i długość drugiej przekątnej (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć długość przekątnej rombu, znając jego pole i długość drugiej przekątnej (R) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem równoległoboku i rombu (D-W)
61 – 62	Pole trójkąta.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie pola trójkąta (K) • rozumie wyprowadzenie wzoru na obliczanie pola trójkąta (P) • umie obliczyć pole trójkąta o danej wysokości i podstawie (K) • umie obliczyć pole narysowanego trójkąta (K-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem trójkąta (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wysokości trójkąta, znając długość podstawy, na którą opuszczona jest ta wysokość i pole trójkąta (R-D) • umie podzielić trójkąt na części o równych polach (R-D) • umie obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól trójkątów i czworokątów (R-W) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem trójkąta (D-W)
63 – 64	Pole trapezu.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie pola trapezu (K) • rozumie wyprowadzenie wzoru na obliczanie pola trapezu (P) • umie obliczyć pole trapezu, mając dane długości podstaw i wysokość (K) • umie obliczyć pole narysowanego trapezu (K-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem trapezu (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie podzielić trapez na części o równych polach (D-W) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem trapezu (D-W) • umie obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól znanych wielokątów (R-W)
65	Powtórzenie wiadomości.		
66 – 67	Praca klasowa.		
PROCENTY (16 h)			
68 – 69	Procenty i ułamki.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie procentu (K) • rozumie potrzebę stosowania procentów w życiu codziennym (K) • umie określić w procentach, jaką część figury zacięniowano (K-P) • umie zamienić procent na ułamek (K-R) • umie wyrazić informacje podane za pomocą procentów w ułamkach i odwrotnie (P-R) • umie porównać dwie liczby, z których jedna jest zapisana w postaci procentu (P-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z procentami (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z ułamkami i procentami (D-W)
70 – 71	Jaki to procent?	<ul style="list-style-type: none"> • zna algorytm zamiany ułamków na procenty (K-P) • rozumie równoważność wyrażania części liczby ułamkiem lub procentem (P) • umie opisywać w procentach części skończonych zbiorów (K-R) • umie zamienić ułamek na procent (K-R) • umie określić, jakim procentem jednej liczby jest druga (P-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga (D-W)

72 – 73	Jaki to procent? (cd.) Obliczenia za pomocą kalkulatora*.	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady zaokrąglania liczb (P) • rozumie korzyści płynące z umiejętności stosowania kalkulatora do obliczeń (K) • umie zaokrąglić ułamek dziesiętny i wyrazić go w procentach (P) • umie opisywać w procentach części skończonych zbiorów (K-R) • umie zamienić ułamek na procent (K-R) • umie określić, jakim procentem jednej liczby jest druga (P-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga (D-W)
74 – 75	Diagramy procentowe.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie diagramu (K) • rozumie potrzebę stosowania różnych diagramów (P) • umie odczytać dane z diagramu (K-R) • umie odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych (K-R) • umie przedstawić dane w postaci diagramu słupkowego (K-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównać dane z dwóch diagramów i odpowiedzieć na pytania dotyczące znalezionych danych (D-W)
76 – 77	Obliczenia procentowe.	<ul style="list-style-type: none"> • zna algorytm obliczania ułamka liczby (P) • rozumie pojęcie procentu liczby jako jej części (K) • umie obliczyć procent liczby naturalnej (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem procentu danej liczby (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem procentu danej liczby (D-W)
78 – 79	Obniżki i podwyżki.	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć liczbę większą o dany procent (P) • umie obliczyć liczbę mniejszą o dany procent (P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z podwyżkami i obniżkami o dany procent (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z podwyżkami i obniżkami o dany procent (D-W)
80 – 81	Obliczanie liczby, gdy dany jest jej procent*.	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć liczbę na podstawie danego jej procentu (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem liczby na podstawie danego jej procentu (R) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem liczby na podstawie danego jej procentu (D-W)
82	Powtórzenie wiadomości.		
83 – 84	Praca klasowa.		
LICZBY DODATNIE I LICZBY UJEMNE (6 h)			
85 – 86	Porównywanie liczb.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie pojęcie liczby ujemnej (K) • zna i rozumie pojęcie liczb przeciwnych (K) • zna i rozumie pojęcie wartości bezwzględnej (P) • rozumie rozszerzenie osi liczbowej na liczby ujemne (K) • umie zaznaczyć i odczytać liczbę ujemną na osi liczbowej (K-P) • umie wymienić kilka liczb większych lub mniejszych od danej (K-P) • umie porównać liczby wymierne (K-P) • umie zaznaczyć liczby przeciwne na osi liczbowej (K) • umie porządkować liczby wymierne (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie podać, ile liczb spełnia podany warunek (R) • umie obliczyć wartość bezwzględną liczby (P-R) • umie rozwiązać nietypowe zadanie związane z liczbami dodatnimi i ujemnymi (D-W)
87 – 89	Dodawanie i odejmowanie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie zasadę dodawania liczb o jednakowych znakach (K) • zna i rozumie zasadę dodawania liczb o różnych znakach (K) • zna i rozumie zasadę zastępowania odejmowania dodawaniem liczby przeciwnej (P) • umie obliczyć sumę i różnicę liczb: <ul style="list-style-type: none"> • - całkowitych (K-P) • - wymiernych (P-R) • umie korzystać z przemienności i łączności dodawania (P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć sumę wielokładnikową (R)

		<ul style="list-style-type: none"> • umie powiększyć lub pomniejszyć liczbę całkowitą o daną liczbę (K-R) • umie uzupełnić brakujące składniki, odjemną lub odjemnik w działaniu (P-R) 	
90 – 91	Mnożenie i dzielenie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasadę ustalania znaku iloczynu i ilorazu (K) • umie obliczyć iloczyn i iloraz liczb całkowitych (K) • umie obliczyć kwadrat i sześcian liczb całkowitych (P-R) • umie ustalić znak iloczynu i ilorazu kilku liczb wymiernych (P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie ustalić znak wyrażenia arytmetycznego zawierającego kilka liczb wymiernych (R) • umie obliczyć potęgę liczby wymiernej (W)
92	Powtórzenie wiadomości.		
93 – 94	Praca klasowa.		
WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE I RÓWNANIA (16 h)			
95 – 96	Zapisywanie wyrażen algebraicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady tworzenia wyrażen algebraicznych (K-P) • zna pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz, kwadrat nieznanymi wielkościami liczbowymi (K-P) • rozumie potrzebę tworzenia wyrażen algebraicznych (P) • umie stosować oznaczenia literowe nieznanymi wielkościami liczbowymi (P-R) • umie zapisać w postaci wyrażenia algebraicznego informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą (K-R) • umie zbudować wyrażenie algebraiczne na podstawie opisu lub rysunku (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zbudować wyrażenie algebraiczne (D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z budowaniem wyrażen algebraicznych (D-W)
97 – 98	Obliczanie wartości wyrażen algebraicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wartości liczbowej wyrażenia algebraicznego (K) • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia (K-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem wartości wyrażen (R) • umie podać przykład wyrażenia algebraicznego przyjmującego określoną wartość dla danych wartości występujących w nim niewiadomych (R-W)
99 – 100	Upraszczanie wyrażen algebraicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie zasady krótszego zapisu wyrażen algebraicznych będących sumą lub różnicą jednomianów (P) • zna i rozumie zasady krótszego zapisu wyrażen algebraicznych będących iloczynem lub ilorazem jednomianu i liczby wymiernej (P) • umie zapisać krócej wyrażenia algebraiczne będące sumą lub różnicą jednomianów (P-R) • umie zapisać krócej wyrażenia algebraiczne będące iloczynem lub ilorazem jednomianu i liczby wymiernej (P-R) • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia po jego przekształceniu (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z prostymi przekształczeniami algebraicznymi (R-W)
101 – 102	Zapisywanie równań.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie pojęcie równania (K) • umie zapisać w postaci równania informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą (K-R) • umie zapisać zadanie w postaci równania (K-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisać zadanie w postaci równania (D-W) • umie przyporządkować równanie do podanego zdania (R-D)
103	Liczba spełniająca równanie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie rozwiązania równania (K) • zna pojęcie liczby spełniającej równanie (K) • umie odgadnąć rozwiązanie równania (K-P) • umie podać rozwiązanie prostego równania (K-R) • umie sprawdzić, czy liczba spełnia równanie (K-P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie uzupełnić równanie tak, aby spełniała je podana liczba (R) • umie wskazać równanie, które nie ma rozwiązania (D) • umie zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i odgadnąć jego rozwiązanie (D-W)
104 – 106	Rozwiązywanie równań.	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać proste równanie przez dopełnienie lub wykonanie działania odwrotnego (K-P) • umie doprowadzić równanie do prostszej postaci (P-R) • umie zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i rozwiązać je (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie metodę równań równoważnych (R) • umie rozwiązać równanie z przekształcaniem wyrażen (R-D) • umie zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i rozwiązać to równanie (D-W)
107 – 109	Zadania tekstowe.	<ul style="list-style-type: none"> • umie wyrazić treść zadania za pomocą równania (P-R) • umie sprawdzić poprawność rozwiązania zadania (K-P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe za pomocą równania (D-W)

		<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania (P-R) 	
110	Powtórzenie wiadomości.		
111 – 112	Praca klasowa.		
FIGURY PRZESTRZENNE (12 h)			
113 – 115	Prostopadłościany i sześciany.	<ul style="list-style-type: none"> • zna cechy prostopadłościanu i sześcianu (K) • zna pojęcie siatki bryły (K) • umie wskazać na rysunku siatkę sześcianu i prostopadłościanu (K-P) • umie narysować siatkę prostopadłościanu i sześcianu (K) • umie obliczyć pole powierzchni sześcianu (K) • umie obliczyć pole powierzchni prostopadłościanu (K) • umie wskazać w prostopadłościanie ściany i krawędzie prostopadłe oraz równoległe (K) • umie wskazać w prostopadłościanie krawędzie o jednakowej długości (K) • umie obliczać sumę długości krawędzi prostopadłościanu oraz sześcianu (P) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące długości krawędzi prostopadłościanu i sześcianu (R-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące pola powierzchni prostopadłościanu złożonego z kilku sześcianów (R-D) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe dotyczące prostopadłościanu i sześcianu (W) • umie rozwiązywać zadania z treścią dotyczące ścian sześcianu (D – W)
116 – 117	Gnaniastoslupy proste.	<ul style="list-style-type: none"> • zna cechy charakteryzujące gnaniastoslup prosty (K) • zna nazwy gnaniastoslup prostych w zależności od podstawy (K) • umie wskazać gnaniastoslup prosty wśród innych brył (K) • umie określić liczbę ścian, wierzchołków, krawędzi danego gnaniastoslupa (P) • umie wskazać w gnaniastoslupie ściany i krawędzie prostopadłe lub równoległe (P) • umie wskazać w gnaniastoslupie krawędzie o jednakowej długości (K) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że podstawą gnaniastoslupa prostego nie zawsze jest ten wielokąt, który leży na poziomej płaszczyźnie (R) • umie określać cechy gnaniastoslupa znajdującego się na rysunku (D) • umie oceniać możliwość zbudowania z prostopadłościanów zadanego gnaniastoslupa (W) • umie wskazać w gnaniastoslupie ściany i krawędzie prostopadłe lub równoległe (R-W)
118 – 119	Siatki gnaniastoslup prostych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie siatki gnaniastoslupa prostego (P) • umie rysować siatkę prostopadłościanu i sześcianu (K) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie projektować siatki gnaniastoslup prostych w skali (R – D) • umie rozpoznawać siatki gnaniastoslup prostych (W)
120 – 121	Pole powierzchni gnaniastoslupa prostego.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie sposób obliczania pola powierzchni gnaniastoslupa prostego (P) • zna i rozumie sposób obliczania pola powierzchni gnaniastoslupa prostego jako pola jego siatki (P) • zna wzór na obliczanie pola powierzchni gnaniastoslupa prostego (P) • umie obliczać pole powierzchni prostopadłościanu o wymiarach wyrażonych w tej samej jednostce (P) • umie obliczać pola powierzchni gnaniastoslup prostych (P – R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczać pole powierzchni prostopadłościanu o wymiarach wyrażonych w różnych jednostkach (R) • umie rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem pól powierzchni gnaniastoslup prostych (R-W) • umie obliczać pola powierzchni gnaniastoslup złożonych z sześcianów (D)
122 – 123	Objętość prostopadłościanu. Jednostki objętości.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie objętości figury (K) • zna wzór na obliczanie objętości prostopadłościanu i sześcianu (K) • zna jednostki objętości (K) • zna definicje litra i mililitra oraz zależności pomiędzy nimi (P) • zna i rozumie różnicę między polem powierzchni a objętością (P) • umie przyporządkować zadane objętości do obiektów z natury (P) • umie obliczać objętości sześcianów (K) • umie obliczać objętości prostopadłościanów (K – P) • umie wyrażać w tych samych jednostkach tę samą objętość (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie zależności pomiędzy jednostkami objętości (R – D) • zna i rozumie związek pomiędzy jednostkami długości a jednostkami objętości (R) • umie obliczać objętość i pole powierzchni prostopadłościanu zbudowanego z określonej liczby sześcianów (R) • umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z objętościami prostopadłościanów (R) • umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z objętościami brył wyrażonymi w litrach lub mililitrach (R – D) • umie zamieniać jednostki objętości (R – D) • umie stosować zamianę jednostek objętości w zadaniach tekstowych (D – W)
124 – 126	Objętość gnaniastoslupa prostego.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie objętości figury (K) • zna jednostki objętości (K) • zna i rozumie zależności pomiędzy jednostkami objętości (P-R) • zna wzór na obliczanie objętości prostopadłościanu i sześcianu (K) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z objętością gnaniastoslupa prostego (D-W) • umie obliczać objętości gnaniastoslup prostych o podanych siatkach (R – D)

		<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie objętości graniastopu prostego (P) • rozumie pojęcie miary objętości jako liczby sześcianów jednostkowych (K) • rozumie różnicę między polem powierzchni a objętością (P) • zna i rozumie zasadę zamiany jednostek objętości (P) • umie podać objętość bryły na podstawie liczby sześcianów jednostkowych (K) • umie obliczyć objętość sześcianu o danej krawędzi (K) • umie obliczyć objętość prostopadłościanu o danych krawędziach (K) • umie obliczyć objętość graniastopu prostego, którego dane są: <ul style="list-style-type: none"> - pole podstawy i wysokość (K) - elementy podstawy i wysokość (P-R) • umie zamienić jednostki objętości (P-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastopu (P-R) 	
127 – 128	Ostrosłupy.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie ostrosłupa (K) • zna nazwy ostrosłupów w zależności od podstawy (K) • zna cechy budowy ostrosłupa (K) • zna pojęcie siatki ostrosłupa (K) • umie wskazać ostrosłup wśród innych brył (K) • umie określić liczbę poszczególnych ścian, wierzchołków, krawędzi ostrosłupa (P) • umie wskazać siatkę ostrosłupa (K-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z ostrosłupem (P-R) • umie obliczyć sumę długości krawędzi ostrosłupa (P) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie pojęcie czworościanu foremnego (R) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z ostrosłupem (D-W)
129 – 130	Rozpoznawanie figur przestrzennych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: graniastop, ostrosłup, walec, stożek, kula (K) • zna i rozumie pojęcia charakteryzujące graniastop, ostrosłup, walec, stożek, kulę (K) • umie wskazać graniastop, ostrosłup, walec, stożek, kulę wśród innych brył (K) • umie wskazać na modelach wielkości charakteryzujące bryłę (K) • umie określić rodzaj bryły na podstawie jej rzutu (P-R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe nawiązujące do elementów budowy danej bryły (P-R) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie określić cechy bryły powstałej ze sklejenia kilku znanych brył (R-D) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe nawiązujące do elementów budowy danej bryły (R-W)
131	Powtórzenie wiadomości.		
132 – 133	Praca klasowa.		

Wymagania edukacyjne z muzyki klasa 6

Ocenie podlegać będą następujące elementy:

- śpiew, gra na instrumentach (flażolet, dzwonki),
- wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych,
- działania twórcze,
- znajomość terminów i wiedza muzyczna,
- aktywność na lekcji,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

1. Podczas wystawiania oceny ze śpiewu będę brała pod uwagę: poprawność muzyczną, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny.
2. Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie uwzględnię: poprawność muzyczną, płynność i technikę gry, ogólny wyraz artystyczny.
3. Wystawiając ocenę za wypowiedź na temat utworów muzycznych, połączonych ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych wezmę pod uwagę: zaangażowanie i postawę podczas słuchania, rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów, rozpoznawanie w słuchanych utworach tańców narodowych, podstawową wiedzę na temat poznanych kompozytorów, wyrażenie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu, dramie)
4. Przy wystawieniu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne wezmę pod uwagę: rytmizację tekstów, improwizację: rytmiczna, melodyczna (wokalną i instrumentalną) oraz ruchową, umiejętność korzystania ze zdobytych wiadomości i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych np: działania muzyczno-plastyczne
5. Oceniana będzie aktywność na lekcji oraz udział w występach artystycznych. Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaże się wiedza lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania , otrzymując ocenę celującą.
6. Oceniając zeszyt przedmiotowy pod uwagę wezmę: estetykę ogólną, systematyczność, prace domowe odrabiane samodzielnie przez ucznia.

Na lekcję muzyki uczeń przynosi: zeszyt, podręcznik, flażolet.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz repertuaru dodatkowego
- Prawidłowo gra na instrumentach (flażolet, dzwonki)
- Samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór
- Potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego
- Posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą
- Bierze czynny udział w życiu artystycznym szkoły
- Jest bardzo aktywny muzycznie
- Wykonuje różne zadania twórcze: układa słowa piosenki do danej muzyki, wykona akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania
- Prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach (flażolet, dzwonki) większość melodii przewidzianych w programie
- Umie bezbłędnie wykonywać rytmy – na instrumentach perkusyjnych
- Potrafi rytmizować teksty
- Rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać
- Zna podstawowe terminy muzyczne omawiane w danej klasie
- Podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe
- Poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek (flażolet, dzwonki)
- Wykonuje proste rytmy
- Rytmizuje łatwe teksty
- Zna podstawowe terminy muzyczne omawiane w danej klasie
- Prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie danej klasy
- Niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na flażolecie, dzwonekach melodie przewidziane w programie nauczania
- Wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne
- Zna tylko niektóre terminy muzyczne
- Prowadzi zeszyt niestarannie i niesystematycznie

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Niedbale, nie starając się poprawić błędów , śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie
- Niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na flażolecie, dzwonekach gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania

- Niechętnie podejmuje działania muzyczne
- Myli terminy muzyczne
- Dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Mimo usilnych starań nauczyciela wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu
- Ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań
- Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi, nie chce wykonywać najprostszyc poleceń
- Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

Wymagania

Podstawowe uczeń:	Ponadpodstawowe uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w grupie piosenki: Lubię podróże, Jak dobrze nam zdobywać góry - Charakteryzuje piosenki turystyczne i podaje ich tytuły 	<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa solo Lubię podróże, Jak dobrze nam zdobywać góry - Wymienia nazwiska artystów i nazwy zespołów muzycznych wykonujących piosenki turystyczne
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa partie chóralne piosenki Pojedziemy na łów - Wymienia rodzaje chórów i zespołów wokalnych - Wyjaśnia znaczenie terminów: solo, unisono, duet, burdon 	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia znaczenie terminów: muzyka wielogłosowa, górny głos towarzyszący
<ul style="list-style-type: none"> - Gra w grupie temat i jedną wariację z utworu Wlazł kotek na płotek - Wyjaśnia znaczenie terminów: wariacje na temat, temat wariacji 	<ul style="list-style-type: none"> - Gra solo temat i jedną wariację z utworu Wlazł kotek na płotek - Podaje przykłady pozamuzyczne ilustrujące formę wariacji
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w grupie piosenkę Pięknie żyć - Wykonuje układ ruchowy do słuchanego utworu - W skupieniu potrafi wysłuchać utwór Marsz triumfalny z opery Aida 	<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w dwugłosie piosenkę Pięknie żyć - Tworzy układ ruchowy do słuchanego utworu
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w grupie piosenkę Hej, Zuzanno - Wyjaśnia znaczenie terminów: akord, trójdźwięk, stopnie gamy, - Tańczy do piosenki Hej, Zuzanno 	<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa solo piosenkę Hej, Zuzanno - Rozpoznaje instrumenty akompaniujące w słuchanych utworach - Według partytury gra na dzwoneczkach akompaniament do piosenki Hej, Zuzanno
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w grupie piosenki: Santa Lucia, Gong - Charakteryzuje muzykę ludową wybranych krajów 	<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa solo piosenki: Santa Lucia, Gong - Wyjaśnia znaczenie terminów: flamenco, bel canto
<ul style="list-style-type: none"> - Charakteryzuje muzykę klasycyzmu - Przedstawia fakty z życia W.A. Mozarta 	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia kim byli klasycy wiedeńscy - Wymienia formy muzyczne stosowane przez W. A. Mozarta i podaje wybrane tytuły jego utworów poznanych na lekcji
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w grupie piosenki: Echo dawnej piosenki, Warszawskie dzieci - Wymienia tytuły piosenek żołnierskich i powstańczych 	<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa solo piosenki: Ech dawnej piosenki, Warszawskie dzieci - Omawia piosenki żołnierskie i powstańcze
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w grupie piosenkę- A idźże, chodaczku - Rytmizuje w grupie przysłowia związane z andrzejkami - Omawia tradycje i zwyczaje andrzejkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa solo piosenkę- A idźże chodaczku - Improvizuje śpiewanki oparte na przysłowia andrzejkowych
<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa w grupie piosenkę Nadeszły 	<ul style="list-style-type: none"> - Śpiewa solo piosenkę Nadeszły święta

plastyka klasa 6

TREŚCI KONIECZNE – STOPIEŃ DOPUSZCZAJĄCY

- uczeń pracuje na zajęciach lekcyjnych,
- samodzielnie wykonuje prace plastyczne
- prowadzi zeszyt przedmiotowy
- posługuje się prostym słownictwem plastycznym:
- grafika , faktura, kompozycja, kontur,
- zna dziedziny sztuk plastycznych
- potrafi opowiedzieć o elementach dzieła plastycznego

TREŚCI PODSTAWOWE – STOPIEŃ DOSTATECZNY

Uczeń wie:

- jaka jest rola plastyki w najbliższym otoczeniu
- co to jest : druk wklęsły, wypukły, matryca, znak plastyczny, architektura, skansen,
- wymienia elementy języka plastyki tworzące kompozycje potrafi je wskazać w najbliższym otoczeniu i stosować w swoich pracach,
- potrafi wykonać fotokolaż
- zna pojęcia dotyczące fotografii
- zna podstawowe wiadomości dotyczące sylwetek omawianych malarzy
- stara się na lekcji dobrze wykonać swoją pracę plastyczną
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,

TREŚCI ROZSZERZAJĄCE – STOPIEŃ DOBRY

Uczeń opanował poziom konieczny oraz:

- omawia wybrane dzieła sztuki
- potrafi wskazać elementy kompozycji na przykładach reprodukcji obrazów, oraz swobodnie się nimi posługuje,
- wie, co to jest chronologia sztuki
- stosuje perspektywy w działaniach plastycznych,
- sam potrafi dobrać narzędzia i podłoża do tematu pracy
- używa perspektywy w swoich pracach
- jest przygotowany do zajęć,
- wykazuje kulturę osobistą na zajęciach i w kontaktach z kulturą

TREŚCI DOPEŁNIAJĄCE – STOPIEŃ BARDZO DOBRY

Uczeń doskonale zna i posługuje się poznanym słownictwem plastycznym, na ocenę dobrą oraz:

- opisuje i porównuje wybrane prace pod kątem kompozycji , perspektywy, techniki
- wykorzystuje swoją wiedzę podczas wycieczek szkolnych, wyjść, opisując widziany krajobraz lub zabytek
- wie co to jest instalacja, film, happening
- w swoich pracach realizuje własne pomysły
- bierze aktywny udział w lekcjach,
- zna chronologię sztuki i przedstawicieli danej epoki, rozpoznaje reprodukcje i jej twórców
- prowadzi zeszyt przedmiotowy
- jest przygotowany do zajęć twórczych
- uczestniczy w kole plastycznym

- uczestniczy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- wykazuje wysoką kulturę osobistą podczas wystaw , wernisaży i na lekcjach plastyki

TREŚCI WYKRACZAJACE – STOPIEŃ CELUJĄCY

Uczeń otrzymuje ocenę celującą jeżeli spełnia wymagania ponadpodstawowe i dodatkowo 2 z przedstawionych poniżej:

- systematycznie prowadzi zeszyt do plastyki i dba o jego estetykę- w ciekawy sposób wzbogaca go opisanymi ilustracjami, na bieżąco wkleja karty pracy i ćwiczenia
- systematycznie działa w kole plastycznym, warsztatach, innych działaniach plastycznych
- prace ucznia są prezentowane na wystawach szkolnych
- jest laureatem konkursów plastycznych na szczeblu przynajmniej rejonowym
- zbiera swoje prace i przynajmniej raz w roku organizuje z nich wystawę w szkole, oraz:
- jest zawsze przygotowany do lekcji
- ze starannością i zaangażowaniem wykonuje swoje prace na lekcjach
- wykonuje zadania dodatkowe, które nauczyciel proponuje chętnym uczniom,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- jest wzorem do naśladowania przez innych uczniów

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLASY 6

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> fragmentaryczna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	<ul style="list-style-type: none"> wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak podręcznika
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniem, bogaty język używanie prawidłowych pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wielokrotnie pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Odkrywam piękno	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), • uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), • wymienia przymioty wiary (A.3.3). • wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), • wymienia główne prawdy wiary, • odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe, • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4), • wyjaśnia pojęcie: opatrzność Boża (A.11.3), • wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, • wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakteryzujące wiarę, • omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią, • przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5), • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy, • wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1), • uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), • wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), • uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej. • wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1). 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych. • uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna, • uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary, • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną). • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów, • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu, • wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, • wyjaśnia symbolikę oka opatrzności. 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, • wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1), • omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, • uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrzność z perspektywy czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), • uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny, • podaje, w jakich językach napisano Biblię, • podaje definicję modlitwy, • przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, • wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), • wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1), • omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), • podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), • rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4). • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki. • wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), • przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie (D.4.2). • wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1), • podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), • określa, czym jest Tradycja Kościoła, • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, • wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, • formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4). • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5). 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), • wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5). 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych. • omawia treść wybranych psalmów Dawida, • podaje przykłady apostołstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, opowiada o walce Dawida z Goliatem, na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie, wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, określa, czym jest prorocтво, podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz, opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę, wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, definiuje pojęcie: „męczennik”, opowiada dzieje biblijnego Hioba, opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7). 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając złem, a dobro dobrem, wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), podaje prawdę, że Eliasz był prorokiem posłanym przez Boga, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5), określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, wymienia grzechy cudze. uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4), przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1), podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1). podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1), definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza, podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, wymienia wybrane cuda Elizeusza, uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia. uzasadnia, że prorocтва mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem, wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, podaje przykłady proctw mesjańskich, interpretuje omawiane teksty prorockie, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8). podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2). 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan, charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym	<ul style="list-style-type: none"> wymienia siedem sakramentów świętych, wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania. opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2), wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem. wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej, interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”. 	<ul style="list-style-type: none"> przycyta i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2), omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2), wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa, wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7). 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Kościół w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie, uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), podaje przykłady nietolerancji religijnej, ukazuje wartość tolerancji religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4), omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i i kalwinizmem. opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596 r., wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10). 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce. wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”. przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6). 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy, omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<ul style="list-style-type: none"> • mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, • podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus (E.4.1), • opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, • wymienia atrybuty świętego, • opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), • wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, • omawia, czym jest modlitwa (D.1.1), • podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych (D.2.3), • wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, • podaje przykłady kultu maryjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • definiuje pojęcia: świętość. • omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), • podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, • wykazuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), • wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, • podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych) (F.2.4), • w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła. • wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, • omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6). • wyjaśnia, w jaki sposób św. Wincenty przyczynił się do odnowy życia religijnego, • wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, • uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, • uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę, jaką Bóg wyznaczył Michałowi Archaniołowi, • charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, • opowiada o misji Zgromadzenia Księży Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, • interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi, • wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12). 	<ul style="list-style-type: none"> • układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Moje wartości	<ul style="list-style-type: none"> wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami, i zachowań budujących wzajemne zaufanie, wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji oraz sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądlivość, omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska. 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3), opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C 5.1), wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach i wymiarach, uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2). uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu, charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10), podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu (C.5.14). 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3). uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C 2.4), wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9). 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu. uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego do naturalnej śmierci (C.6.3), omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorzeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół, charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, np. duchową adopcję dziecka poczętego (C.6.3), dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonności do złego), właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wybranych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym), zna swojego patrona, patrona parafii i Polski, podaje prawdę, że Bóg ma swoich planach koniec świata, wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, wymienia święta nakazane przez Kościół, podaje przykłady pielęgnowania tradycji i zwyczajów religijnych, podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę, wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), opowiada o pokłonie mędrców, wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa, opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem, wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B, omawia, na czym polega praca nad sobą (postanowienia), 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B 2.3). wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny, podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi, omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego (B.1.5), ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), opisuje przejawy miłości Boga do człowieka w historii zbawienia i w teraźniejszości (A.5.3), interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami. w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.), 	<ul style="list-style-type: none"> określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem, podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”, wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1), przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne, charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia, wskazuje na skutki wynikające z wcielenia Jezusa dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10), wymienia sposoby Bożego objawienia (w Jezusie Chrystusie) (A.5.1), uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta, 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli, 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje tekst biblijny o powtórnym przyjściu Chrystusa, krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia,

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje, • omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny, • podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej, • wyjaśnia, na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej, • uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa), • określa, na czym polegał grzech pierworodny, i wymienia jego skutki, • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina, • opisuje możliwości i podaje przykłady ewangelizacji (F.2.1) w rodzinie, • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa, • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią, • określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem, • omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa, • wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, • wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), • wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9), • przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), • wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10), • opisuje sposób obecności i działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina w oparciu o tekst biblijny (A.14.1), • omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), • charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4), • przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca) (D.1.3), • przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7), • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst biblijny Mt 4,1-11, • wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania. • charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa, • wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego, • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego, • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy, • definiuje pojęcie „ewangelizacja”, • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice, • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque, • rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni. 	<ul style="list-style-type: none"> • ukazuje związek wydarzeń biblijnych (drogi krzyżowej Jezusa) z życiem chrześcijanina (A.10.5), • interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47), • zestawia wydarzenia biblijne (złożenie Jezusa do grobu) ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej, • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunია), • uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca. 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy), • przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła. • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem, • charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki.

Wymagania edukacyjne z techniki klasa 6

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy. Bierze udział w turniejach np. BRD, konkursach itp.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.
- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu techniki ocenie mogą podlegać następujące formy pracy:

- test,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,
- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna,
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt).

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY ŚRÓDROCZNE I ROCZNE Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO KLASA 6

Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej z wychowania fizycznego oprócz wiadomości i umiejętności pod uwagę brany jest w szczególności wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć a także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

METODY I NARZĘDZIA OCENY Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO:

1. Obserwacja ucznia
2. Testy sprawności fizycznej /oceniamy postęp/
3. Umiejętności i zaangażowanie /nabyte i wykorzystane podczas lekcji/
4. Wiadomości. /nabyte i wykorzystywane podczas lekcji/

Przedmiotem oceny z wychowania fizycznego są:

1. Aktywność, systematyczność
2. Postęp w opanowaniu umiejętności, postęp sprawności
3. Wiadomości i umiejętności
4. Aktywność dodatkowa

I. AKTYWNOŚĆ i SYSTEMATYCZNOŚĆ

1. Systematyczne uczestnictwo w lekcjach wychowania fizycznego
2. Zaangażowanie w wykonywanie ćwiczeń i zadań zbliżone do maksymalnych swoich możliwości
3. Inwencję twórczą
4. Aktywny i systematyczny udział w zajęciach i współuczestnictwo w ich organizacji, pełnienie funkcji kapitana czy sędziego.
5. Stosowanie zabiegów higienicznych , odpowiedni strój sportowy
6. Dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych
7. Przestrzeganie regulaminów, zasad bhp, zasad czystej gry
8. Obowiązkowość, zdyscyplinowanie i życzliwy stosunek do innych

II. POSTĘP – poprawa wyników w ocenianych próbach lub utrzymanie na tym samym poziomie zbliżonym do maksymalnych możliwości ucznia

Oceniając umiejętności ruchowe bierze się pod uwagę wkład pracy włożony przez ucznia, postęp oraz warunki fizyczne ucznia

za wyniki / umiejętności sportowe: np. z tabel lekkoatletycznych (minimum czasowe, odległość), z testów sprawnościowych przewidzianych dla danej grupy wiekowej (szybkość i zwinność, wytrzymałość, moc , siła)

III. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI

umiejętności - umiejętności z indywidualnych i zespołowych form aktywności ruchowej: techniczne , taktyczne, utylitarne, zdrowotne i twórcze oceniane podczas wykonywanej aktywności. Bierzymy pod uwagę również inne umiejętności niż ruchowe , np. prowadzenie rozgrzewki, sędziowanie, organizacji zawodów, imprez itp

W tym obszarze ocenie podlega również praktyczne stosowanie wiedzy bloków tematycznych podstawy programowej :

- bezpieczeństwo i higiena zajęć ruchowych (samokontrola, asekuracja, pomoc),
- wykorzystanie zdobytej wiedzy w życiu codziennym
- umiejętność zorganizowania aktywnego wypoczynku
- samostereowanie rozwojem,
- kultura zachowania na imprezach sportowych
- znajomość przepisów i terminologii poszczególnych dyscyplin sportu,
- psychofizyczna adaptacja organizmu do wysiłku,
- ochrona zdrowia,
- sposoby organizacji czasu wolnego
- pierwsza pomoc

IV. AKTYWNOŚĆ DODATKOWA – reprezentowanie szkoły w zawodach międzyszkolnych, uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych lub pozaszkolnych – potwierdzonych zaświadczeniem oraz udział ucznia w organizacji imprez szkolnych

o charakterze rekreacyjnym , prowadzenie kroniki, gazetki strony www) - jedna ocena w półroczu.

1. Ocena celującą otrzymuje uczeń, który:

a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu wychowanie fizyczne w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;

b) w czasie lekcji biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania;

c) reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na szczeblu dzielnicowym i wyższym, osiąga sukcesy w zawodach sportowych i innych, związanych z tematyką przedmiotu, osiąga sukcesy w zawodach sportowych i innych, związanych z tematyką przedmiotu, kwalifikując się do finałów na szczeblu regionalnym albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;

d) wykazuje bardzo dużą aktywność i zaangażowanie na lekcjach wychowania fizycznego, systematycznie podnosi poziom własnej aktywności fizycznej, zna zasady zdrowego stylu życia;

e) uzyskuje oceny bardzo dobre i celujące z umiejętności ruchowych oraz z wiadomości wchodzących w zakres tematyki wychowania fizycznego;

f) stosuje prawidłową technikę w grach sportowych i rekreacyjnych, kierując się zasadą fair play, inicjuje, organizuje i bierze czynny udział w dowolnych grach lub zabawach ruchowych

2. Ocena bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

a) opanował w stopniu bardzo dobrym wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przedmiotu w danej klasie;

b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, stosując prawidłową technikę w grach zespołowych i rekreacyjnych, potrafi wykorzystać posiadane wiadomości w praktyce;

c) wszystkie nieobecności ma usprawiedliwione w terminie, systematycznie uczęszcza na zajęcia i jest do nich przygotowany

d) uczestniczy w zawodach między klasowych lub międzyszkolnych;

e) uzyskuje oceny bardzo dobre i dobre z umiejętności ruchowych oraz z wiadomości wchodzących w zakres tematyki wychowania fizycznego.

3. Ocena dobrą otrzymuje uczeń, który:

a) nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym podstawowe wymagania zawarte w programie nauczania wychowania fizycznego;

b) uzyskuje oceny dobre i dostateczne z testów sprawności fizycznej, poprawnie stosuje nabyte umiejętności i wiadomości w praktyce, wykonuje samodzielnie typowe zadania praktyczne lub teoretyczne;

c) dysponuje dobrą sprawnością motoryczną, ćwiczenia wykonuje prawidłowo, lecz nie dość dokładnie – z małymi błędami technicznymi;

d) jego postawa i stosunek do kultury fizycznej nie budzą większych zastrzeżeń, nie potrzebuje wyraźnych bodźców do pracy nad osobistym usprawnieniem.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie konieczne od dalszego kształcenia;
- b) nie wykazuje szczególnej aktywności na zajęciach wychowania fizycznego;
- c) bywa nieprzygotowany do zajęć;
- d) często nie bierze udziału w lekcji lub nie wykonuje zadań na lekcji;
- e) posiada braki w zaliczeniach sprawdzianów;
- f) sporadycznie spóźnia się na zajęcia, sporadycznie nie dotrzymuje terminów wyznaczonych przez nauczyciela na ukończenie zadania, przyniesienie prac itp.;

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) ma braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie, ale braki te nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki;
- b) wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o niewielkim stopniu trudności;
- c) na zajęciach nie wykazuje żadnej aktywności, często jest nieprzygotowany do zajęć, wykazuje brak zaangażowania w wykonanie testów lub sprawdzianów, niechętnie wykonuje ćwiczenia na lekcji, jego postawa wobec kultury fizycznej budzi poważne zastrzeżenia;
- d) często się spóźnia, często nie dotrzymuje terminów wyznaczonych przez nauczyciela na ukończenie zadania, przyniesienie prac itp.;

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- b) nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim, elementarnym stopniu trudności lub odmawia wykonywania wymaganych zadań;
- c) wykazuje skrajnie lekceważący stosunek do przedmiotu;
- d) jest bardzo często nieprzygotowany do zajęć, bardzo często je opuszcza lub nie ćwiczy